

Aika 10.11.2025, klo 09:00
Paikka Tampere-talo, kokoustila Duetto 1-2

Käsiteltävät asiat

- § 169 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 170 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 171 Läsnäolo- ja puheoikeudet**
- § 172 Tiedoksi merkittävät asiat**
- § 173 Keskustelu Tampereen strategiasta 2035, vuoden 2026 talousarviosta ja vuosien 2026-2029 taloussuunnitelmasta sekä talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet ja talousarvioon liittyvät asiat**
- § 174 Tampereen strategian Tekemisen kaupunki hyväksyminen**
- § 175 Tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2026**
- § 176 Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2029 taloussuunnitelman hyväksyminen sekä talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet ja talousarvioon liittyvät asiat**
- § 177 Tampereen kaupungin omistajaohjauksen periaatteiden uudistaminen**
- § 178 Asemakaava nro 8848, I (Finlayson), II (Tammerkoski), III (Nalkala), Hämeenpuisto**
- § 179 Asemakaava nro 8565, XVI (Tammela), Itsenäisyydenkatu 7-9, täydennysrakentaminen**
- § 180 Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös asemakaavaa nro 8798 koskevassa asiassa**
- § 181 Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös Nurmi-Sorilan osayleiskaavan tarkistamista koskevassa asiassa**
- § 182 Valtuustoaloite toimenpiteisiin ryhtymiseksi perusopetuksessa poikien koulusta putoamisen ehkäisemiseksi ja jatko-opintomahdollisuuksien edistämiseksi – Marika Puolimatka ym.**
- § 183 Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet**
- § 184 Kokousraportit**

Osallistujat

Kummola Kalervo, puheenjohtaja
Julin Sofia, 1. varapuheenjohtaja
Sangervo Julia, 2. varapuheenjohtaja
Minkkinen Minna, 3. varapuheenjohtaja
Kaunisto Kalle, sihteeri
Aaltonen Mikko
Aleksovski Atanas
Asp Antti
Eskelinen Riina-Eveliina
Evilä Tommi
Grann Hanna-Maria
Gustafsson Jukka
Halinen Aino
Hanhela Milka
Hanhilahti Vilhartin
Helimo Matti
Hiltunen Kari-Matti
Hirvelä Juho
Hirvonen Mira
Holmqvist Ronny
Ikonen Anna-Kaisa
Ivanoff Antti
Jaatinen Tuula
Jussila Anne-Mari
Jussila Perttu
Jäntti Aleksi
Järvenpää Elina
Järvisalo Vilma
Kaivonen Kirsi
Kajander Kerttu, Nuorisovaltuuston edustaja
Kallio Kalle
Kampman Ulla
Kannonlahti Katja, Viestintäjohtaja
Karjalainen Miisa
Kirjavainen Johanna
Klami Laura, Lakiasiaintohtaja
Korhonen Laura
Koskela Mikko, Taloustohtaja
Kostiainen Leena
Kuitu Pilvi
Kuusipalo Saana
Leino Ida
Lindell Raija, Viestintäpäällikkö
Lindén Lauri
Linnamaa Reija, Johtaja
Loukaskorpi Johanna
Lyly Lauri
Machaal Mahmoud
Moilanen Anna
Mustakallio Jaakko

Mustikkamäki Nina, Strategiapäällikkö
Nevanperä Lauri
Nikander Heli, Kaupunginreviisori
Nikko Patricia, Juristi
Nurminen Ilmari
Nurminen Mikko, Johtaja
Ovaska Jouni
Penttilä Aino, Viestintäpäällikkö
Perämaa Juha, Juristi
Pietikäinen Niina, Henkilöstöjohtaja
Porttikivi Ilkka
Priimägi Oliver
Puisto Sakari
Puolimatka Marika
Pursiainen-Hautala Sirpa
Rajala Petri
Riikonen Rasmus, Luottamushenkilö
Salmi Pekka, Johtaja
Salmijärvi Mirja
Savisaari Lauri, Johtaja
Sirén Jouni
Skön Erika
Suomi Iia-Elisabeth
Taina Anneli
Tanus Sari
Tapio Mitja
Träskbäck Jocka
Tynkkynen Oras
Uotila Mats
Vigelius Joakim
Viitanen Pia
Viitaniemi Riikka, Johtava juristi
Vikman Sofia
Virolainen Atte
Vuojoilainen Arto, Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja
Vänskä Laura
Wecksten Anna-Leea, Viestintäpäällikkö
Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

§ 169

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätösehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

§ 170

Pöytäkirjan tarkastus

Päätösehdotus

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Juho Hirvelä ja Mira Hirvonen (varalle Ronny Holmqvist ja Anna-Kaisa Ikonen).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 17.11.2025.

§ 171

Läsnäolo- ja puheoikeudet

Päätösehdotus

§ 172

Tiedoksi merkittävät asiat

§ 173

Keskustelu Tampereen strategiasta 2035, vuoden 2026 talousarviosta ja vuosien 2026-2029 taloussuunnitelmasta sekä talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet ja talousarvioon liittyvät asiat

TRE:328/02.02.01/2025

Perustelut

1. Talousarvion esittely

Pormestari, kaupunginhallituksen puheenjohtaja Ilmari Nurminen.

2. Keskustelu

Esityslistan pykälistä 173-176 käydään keskustelu samanaikaisesti seuraavasti:

Ryhmäpuheenvuorot 10 minuuttia, valtuustoryhmät suuruusjärjestyksessä. Ryhmäpuheenvuorojen aikana mahdollisesti tehdyt muutos- ja ponsiehdotukset sekä kirjallisina että sähköisenä sihteeristölle: otsikko, sivu ja esitetty muutos tai ponsi.

Tampereen Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
Kokoomuksen ja RKP:n Tampereen valtuustoryhmä
Tampereen vihreä valtuustoryhmä
Vasemmistoliiton Tampereen valtuustoryhmä
Perussuomalaisten valtuustoryhmä
Keskustan valtuustoryhmä
Tampereen Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä

Yksittäisten valtuutettujen puheenvuorot, joiden aikana mahdollisesti tehdyt muutos- ja ponsiehdotukset sekä kirjallisina että sähköisenä sihteeristölle: otsikko, sivu ja esitetty muutos tai ponsi.

Muutos- ja ponsiehdotukset pykälisiin 174-176 on tehtävä pykälän 173 keskustelun aikana. Muutos- ja ponsiehdotuksia ei saa tehdä enää käsiteltäessä pykälää 174-176. Pykälien 174-176 kohdalla suoritetaan vain mahdolliset äänestykset ja todetaan päätökset.

3. Yksityiskohtainen käsittely

Käsittely pykälän 173 osalta käydään talousarviokirjassa olevan jaottelun mukaisesti:

ESIPUHE s. 5-6

YLEISPERUSTELUT s. 9-50

Talous- ja strategiaprosessi s. 10

Talouden tasapaino-ohjelma s. 11-12

Tampereen kaupungin organisaatio s. 13-14

Taloudelliset lähtökohdat s. 15-17

Talouden kehitysnäkymät s. 15
Kuntatalous s. 16
Kaupungin talous s. 17

Toimintaympäristö s. 18-24

Väestö s. 18-19
Työ s. 20-22
Asuminen s. 23-24

Talousarvion rakenne, sitovuus ja seuranta s. 25-28

Talousarvion osat s. 25
Talousarvion sitovuus ja seuranta s. 25-27
Tilivelvollisuus s. 28

Henkilöstö s. 29-30

Tampereen strategia 2035 s. 31-35

Hyvinvoinnin edistäminen s. 31
Vuoden 2026 toiminnan tavoitteet s. 32
Strategiset painopisteet, valtuustokauden tavoitteet ja vuositavoitteet s. 33-35

Tuottavuuden tila s. 36-37

Kehitysohjelmat ja muu kehittämistoiminta s. 38-44

Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma s. 39
Hiedanranta-kehitysohjelma s. 40
Etelän kasvusuunta -kehitysohjelma s. 41
Kaikkien Tampere -kehitysohjelma s. 42
Muu kehittämistoiminta s.43-44

Ilmastobudjetti s. 45-47

Riskienhallinta ja turvallisuus s. 48-49

Hankinnat s. 50

KÄYTTÖTALOUSOSA JA INVESTOINNIT YKSIKÖITTÄIN s. 51-110

Sivistyspalvelujen palvelualue s. 52-65

Kasvatus- ja opetuslautakunta s. 52-58

Varhaiskasvatus ja esiopetus s. 55-56
Perusopetus s. 57-58

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta s. 59-65

Kulttuuri s. 62-63
Liikunta ja nuoriso s. 64-65

Elinvoiman palvelualue s. 66-90

Elinvoima- ja osaamislautakunta s. 66-75

Ammatillinen koulutus s. 69-70
Lukiokoulutus s. 71
Työllisyys- ja kasvupalvelut s. 72-73
Tampereen seudun työllisyysalue s. 74-75

Asunto- ja kiinteistölautakunta s. 76-90

Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka s. 79-80
Talonrakennushankkeet s. 81-90

Kaupunkiympäristön palvelualue s. 91-110

Yhdyskuntalautakunta s. 91-99

Kaupunkiympäristön suunnittelu s. 94-95
Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito s. 96-97
Kestävä kaupunki s. 98-99

Joukkoliikennelautakunta s. 100-104

Joukkoliikenne s. 103-104

Konsernihallinto s. 105-109

Yhteiset erät s. 108-109

Vahinkorahasto s. 110

LASKELMAT s. 111-129

Tuloslaskelmaosa s. 112-122

Verotulot s. 115-117
Valtionosuudet s. 118-119
Korkotulot ja -menot s. 120-121
Muut rahoitustulot ja -menot s. 122

Investointiosa s. 123-125

Investoinnit s. 123-125

Rahoituslaskelmaosa s. 126-129

Rahoituslaskelma s. 126-127
Antolainauksen muutokset s. 128
Lainakannan muutokset s. 129

LIITTEET s. 130-156

Konsernin toiminta ja talous s. 131-142

Konserniyhteisöjen investoinnit vuonna 2026 s. 134-150

Tytäryhtiöiden tavoitteet 2026 s. 135-142
Investoinnit kohteittain 2026–2035 s. 143-150

Talousarviotavoitteiden arviointikriteerit s. 151-155

Täydentäviä tietoja s. 156

Lounastauko pidetään kello 12.00-13.00. Päivällistauko kello 16.00-17.00.

Kaupunginvaltuusto, § 174, 10.11.2025
Kaupunginhallitus, § 431, 20.10.2025

§ 174

Tampereen strategian Tekemisen kaupunki hyväksyminen

TRE:343/00.01.02/2025

Kaupunginvaltuusto, 10.11.2025, § 174

Valmistelijat / lisätiedot:
Linnamaa Reija

Valmistelijan yhteystiedot

Strategiapäällikkö Nina Mustikkamäki, puh. 040 138 9234, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Tampereen strategian 2035 Tekemisen kaupunki päivitys hyväksytään ja se korvaa aiemmin voimassa olleen vuoteen 2030 ulottuvan Tekemisen kaupunki -strategian.

Tiedoksi

Juha Yli-Rajala, Mikko Nurminen, Pekka Salmi, Lauri Savisaari, Reija Linnamaa, Maria Nikkilä, Teppo Rantanen, Niina Pietikäinen, Mikko Koskela, Arto Vuojolainen, Laura Klami, Tarja Puskala, Jouni Perttula, Katja Kannonlahti, Tuomas Huhtala, Heidi Ilvonen

Liitteet

1 Kh 20.10.2025 Tampereen strategia 2035, Tekemisen kaupunki

Kaupunginhallitus, 20.10.2025, § 431

Valmistelijat / lisätiedot:
Linnamaa Reija

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Nurminen Ilmari, Pormestari

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen strategian 2035 Tekemisen kaupunki päivitys hyväksytään ja se korvaa aiemmin voimassa olleen vuoteen 2030 ulottuvan Tekemisen kaupunki -strategian.

Perustelut

Tampereen Tekemisen kaupunki -strategian päivitystä on valmisteltu kaupunginhallituksen 3.2.2025 § 46 hyväksymän valmisteluprosessin mukaisesti. Valmistelutyö on pohjannut Ilmari Nurmisen

pormestariohjelmaan 2025–2029. Tampereen strategia ulottuu vuoteen 2035 ja se perustuu tunnistettuihin tulevaisuuden muutostekijöihin.

Strategiatyö käynnistyi syksyllä 2024 tulevaisuustyöskentelyllä, joka tähtäsi Tampereen ja Pirkanmaan tulevaisuuden toimintaympäristön ennakkointiin sekä keskeisten muutostekijöiden tunnistamiseen. Tulevaisuustyöskentely toteutettiin yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialueen, Pirkanmaan liiton ja Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän kanssa.

Strategiavalmistelun syötteiden kerääminen käynnistettiin konserniyhtiöiden tilaisuudessa 30.10.2024. Kaupunginvaltuuston ja ylimmän johdon valtuustoseminaarissa 19.2.2025 arvioitiin nykyisen, vuoteen 2030 ulottuvan strategian toteutumista. Kevään kuntavaalien jälkeen, 9.5.2025 järjestettiin vanhalle ja uudelle kaupunginvaltuustolle, ylimmälle johdolle ja keskeisille konserniyhtiöille tietopohjaseminaari, jossa esiteltiin kevään strategiavalmistelusta koostettua ja kiteytettyä aineistoa Tampereen keskeisiin muutosteemoihin ja osallistumisen aineistoihin liittyen.

Ilmari Nurmisen pormestariohjelman julkistuksen jälkeen käynnistyi strategialuonnosten valmistelu, luonnosten kommentointi sekä luonnosten jatkojalostaminen saatujen kommenttien pohjalta. Uusi valtuusto kommentoi ensimmäistä strategialuonnosta 12.6.2025 osana perehdyttämiskoulutustaan. Kaupunginvaltuuston, ylimmän johdon, konserniyhtiöiden sekä kaupungin keskeisten sidosryhmien yhteinen seminaari järjestettiin 11.9.2025, missä esiteltiin Tekemisen kaupunki -strategialuonnosta ja käytiin keskustelua Tampereen tulevaisuudesta.

Kaupunginhallituksen kehittämiskokous on ohjannut strategiaproessin ja strategialuonnosten valmistelua kokouksissaan 3.2.2025, 24.3.2025, 16.6.2025 ja 1.9.2025.

Kaupunginvaltuusto kommentoi strategialuonnosta iltakoulussa 22.9.2025. Valtuustoryhmille tarjottiin strategialuonnoksen kommentointimahdollisuus 13.–20.8.2025 sekä 24.9.–1.10.2025.

Tampereen uutta strategiaa on valmisteltu laajassa, avoimessa ja osallistavassa prosessissa. Kevään 2025 aikana toteutettiin kuntalaisille suunnattu kysely, jolla kerättiin syötteitä uuden strategian valmisteluun. Kyselyssä huomioitiin erikseen kansainväliset tamperelaiset. Kyselyyn vastaamista tuettiin muun muassa ikäihmisten osalta. Myös Tamperelaisten illoissa eri puolilla kaupunkia mahdollistettiin kyselyyn vastaaminen. Kevään osallistumisessa haluttiin erityisesti varmistaa niin sanottujen hiljaisten ryhmien osallistuminen, joka toteutettiin yhteistyössä 12 järjestön kanssa. Näin tavoitettiin kehitysvammaiset, mielenterveys- ja päihdekuntoutajat, työelämän ulkopuolella olevat sekä maahanmuuttajat. Vaikuttamistoimielimet tuottivat aineistoa strategiatyöhön kevään kokouksissaan. Lisäksi toimielimet kävivät yhteisen keskustelun Tampereen tulevaisuudesta 29.4.2025. Tamperelaiset lapset ja nuoret kertoivat ajatuksiaan kaupungin tulevaisuudesta 4.- ja 9.-luokkalaisten Vaikuta! -päivillä sekä nuorisopalvelujen eri toimintojen kautta. Kaikkiaan noin 7 000 tamperelaista antoi kevään aikana näkemyksensä kaupungin

tulevaisuuteen. Strategiavalmistelussa hyödynnettiin laajasti myös aiemmin toteutettuja kuntalaiskyselyjä, joiden tuloksia analysoitiin tekoälyä hyödyntäen.

Kaupungin henkilöstö on osallistunut strategian laadintaan laajasti. Kevään aikana noin 80 palvelualueiden ja konsernihallinnon asiantuntijaa osallistui kattavien, strategian pohjana käytettyjen muutosalueiden laadintaan. Kaupungin koko henkilöstölle toteutettiin kevään aikana strategiavalmistelua tukeva kysely, jolla haettiin syötteitä myös talouden tasapaino-ohjelmaan. Lisäksi palvelualueet ja konsernihallinto valmistelivat omat syötteensä strategian valmisteluun. Kaupungin ylin johto loi näkemystä kaupungin tulevaisuudesta ja käsitteli keväällä kerättyjä aineistoja seminaareissaan 11.4.2025 ja 20.8.2025. Johtoryhmät ovat käsitelleet strategiaa useita kertoja kokouksissaan. Henkilöstölle on viestitty säännöllisesti strategiatyön etenemisestä kaupungin intranetissä.

Päivitetyn strategian visiona jatkaa Tekemisen kaupunki. Visio lähtee Tampereen historiasta ja kaupungin ominaispiirteestä eli rohkeasta asioiden aikaansaamisesta. Lisäksi visio sisältää kuvauksen vuoteen 2035 ulottuvasta kaupungin tahtotilasta. Tulevaisuuden Tampere tehdään yhdessä ja yhdenvertaisuus ja osaaminen ovat vahvuuksia, joihin nojaamme. Kaupunki tavoittelee kestävästä kasvua ja kansainvälistä pito- ja vetovoimaa. Visiota täydentävät neljä painopistettä, joiden kautta strategian keskeiset sisällöt on esitetty. Painopisteet ovat Elämäniloa, Kestävyyttä ja Edelläkävijyyttä. Neljäs painopiste Yhdessä kokoa organisaation toimintaan kohdistuvat poikkileikkaavat teemat. Painopisteet sisältävät valtuustokaudelle kohdistuvat linjaukset, tavoitteet ja niiden mittarit.

Strategiaa toteutetaan strategisen johtamisjärjestelmän avulla. Johtamisjärjestelmä sisältää asiakirjoja, toimintatapoja ja kehittämisen välineitä strategisten muutosten toteuttamiseen. Kaupunginhallituksen ohjauksessa toteutetaan kehitysohjelmia, jotka ovat keskeisiä välineitä merkittävien strategisten muutosten toteuttamiseen. Kehitysohjelmat ovat laajoja ja useita toimijoita yhdistäviä kehittämiskokonaisuuksia, joita johdetaan projektihallinnan ja muutosjohtamisen menetelmin. Niiden toteuttaminen edellyttää kaupungilta myös merkittäviä taloudellisia panostuksia. Strategian toteutuksen tueksi ja kaupungin perustoiminnan suuntaamiseksi strategian sisältöjä tarkennetaan erillisohjelmissa. Erillisohjelmat jakautuvat strategisiin erillisohjelmiin ja muihin suunnitelmiin. Valtuustokaudelle 2025–2029 strategisiksi erillisohjelmiksi on tunnistettu hyvinvointisuunnitelma, Tampereen kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen polku 2025–2035, ympäristöpolitiikan linjaukset, maankäyttöpoliittiset linjaukset, asunto- ja maapolitiikan linjaukset, kaupunginosakehittämisen ohjelma, työllisyysstrategia, kansainvälisen työvoiman saatavuuden ja pitovoiman tiekartta 2035, digivisio 2035, talouden tasapaino-ohjelma, henkilöstöpoliittiset periaatteet sekä omistajaohjauksen periaatteet. Maankäytön suunnittelun osalta strategiaa konkretisoidaan valtuustokausittain päivitettävässä Tampereen kantakaupungin yleiskaavassa.

Strategian ja strategisten erillisohjelmien sisältöjä tarkennetaan lautakuntien ja kaupunginhallituksen alaiselle toiminnalle laadittavissa kaupunkistrategian toteutussuunnitelmissa (entiset lautakuntien ja konsernihallinnon palvelusuunnitelmat). Toteutussuunnitelmat laaditaan vuosille 2026–2029 ja niiden sisällöt tarkentuvat toiminnan osalta talousarviossa ja vuosisuunnitelmissa. Talousarvion toiminnan tavoitteet johdetaan vuosittain strategian valtuustokauden tavoitteista. Toiminnan tavoitteiden toteutumista seurataan toiminnan ja talouden katsauksissa ja tilinpäätöksessä.

Strategian toteutumisessa korostuu laaja yhteistyö sidosryhmien ja asukkaiden kanssa sekä kaupunkikonsernin sisällä tavoitteiden asettaminen, vastuuttaminen ja seuraaminen. Myös johtoryhmätyöskentely, tulokortit, tavoite- ja kehityskeskustelut ja palkitseminen ovat tärkeitä välineitä strategian toteuttamisessa. Toteuttamista tukevat lisäksi viestintä ja yhteiset foorumit sekä projektikehittäminen.

Strategia sisältää keskeiset viestit omistaja- ja henkilöstöpolitiikan osalta. Näitä tarkennetaan kaupunginvaltuuston hyväksymillä konserniohjeella ja omistajaohjauksen periaatteilla sekä kaupunginhallituksen hyväksymillä henkilöstöpolitiikan periaatteilla.

Strategian seuranta on olennainen osa strategista johtamista. Strategian valtuustokauden toteutumista seurataan kaikille avoimessa seurantatyökalussa tampere.fi-nettisivuilla. Lisäksi strategian toteutumisesta tehdään puolivälitarkastelu ja loppuarviointi.

Strategian hyväksymisen jälkeen siitä tehdään visualisoidut esittelymateriaalit, jotka julkaistaan kaupungin ulkoisilla ja sisäisillä nettisivuilla suomeksi ja englanniksi.

Strategian valmistelussa on otettu huomioon Yhdistyneiden kansakuntien Agenda 2030 -toimintaohjelman ympäristölliseen, sosiaaliseen ja taloudelliseen kestävyyskohdistuvat tavoitteet. Agenda 2030 sisältää 17 tavoitetta (sustainable development goals, SDG), jotka eri maiden tulisi yhdessä saavuttaa vuoteen 2030 mennessä. Strategian neljä painopistettä edistävät erityisesti 11:tä Agenda 2030 -toimintaohjelman tavoitetta, jotka ovat: terveyttä ja hyvinvointia (SDG3), hyvä koulutus (SDG4), ihmisarvoista työtä ja talouskasvua (SDG8), kestävä teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja (SDG9), eriarvoisuuden vähentäminen (SDG10), kestävät kaupungit ja yhteisöt (SDG11), vastuullista kuluttamista (SDG12), ilmastotekoja (SDG13), maanpäällinen elämä (SDG15), rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto (SDG16) sekä yhteistyö ja kumppanuus (SDG17). Tavoitteiden kytkeytyminen strategiaan tuodaan esiin strategiadokumentin visualisoinneissa. Tällä muun muassa tehdään kestävä kehityksen työtä näkyväksi sekä tuetaan dialogin ja yhteistyön toteuttamista kansainvälisten yhteisöjen ja verkostojen kanssa. Myös muut Suomen suurimmat kaupungit ovat sitoutuneet YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden toteutukseen.

Hallintosäännön (2.9.2025) 14.1 § 3. kohdan mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on ohjata kaupunkistrategian laadintaa ja vastata sen tarkistamisesta vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Tiedoksi

Juha Yli-Rajala, Mikko Nurminen, Pekka Salmi, Lauri Savisaari, Reija Linnamaa, Maria Nikkilä, Teppo Rantanen, Niina Pietikäinen, Mikko Koskela, Arto Vuojolainen, Laura Klami, Tarja Puskala, Jouni Perttula, Katja Kannonlahti, Tuomas Huhtala, Heidi Ilvonen

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Reija Linnamaalle ja strategiapäällikkö Nina Mustikkamäelle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Asian esittelijä pormestari Ilmari Nurminen muutti esityslistalla ollutta liitettä (strategiaa) seuraavasti:

Sivulle 7 tavoitteen 7 mittareissa muutetaan sana

"maahanmuuttajataustaisten" muotoon "vieraskielisten".

Sivulle 11 tavoitteen 19 mittareihin kirjataan täsmennys: "Työllisyysasteen muutos verrattuna kuutoskaupunkien keskiarvoon".

Sivulle 11 lisätään uusi tavoite 25: "Edistämme yritysten syntyä, yrittäjyyttä ja yritysten kasvua." Kyseisen tavoitteen mittareiksi lisätään: "Uusien yritysten ja niiden luomien työpaikkojen määrä." Lisätyn tavoitteen vuoksi sivun 13 tavoitteiden numerointi muuttuu siten, että sivun 13 tavoitteet ovat 26.–29.

Puheenjohtaja totesi näin päivitetyn liitteen (strategian) olevan päätöksenteon pohjana. Päivitetty strategia liitetään pöytäkirjalle ja esitetään valtuuston hyväksyttäväksi.

Anne-Mari Jussila poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen.

Liitteet

1 Kh 20.10.2025 Tampereen strategia 2035, Tekemisen kaupunki

Kaupunginvaltuusto, § 175, 10.11.2025
Kaupunginhallitus, § 447, 27.10.2025

§ 175

Tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2026

TRE:5412/02.03.01/2025

Kaupunginvaltuusto, 10.11.2025, § 175

Valmistelijat / lisätiedot:
Linnamaa Reija, Koskela Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Talousjohtaja Mikko Koskela, puh. 040 133 4422, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Vahvistetaan seuraavat verot verovuodelle 2026:

- Tuloveroprosentiksi vahvistetaan 7,60.
- Yleiseksi kiinteistöveroprosentiksi/maapohja vahvistetaan 1,30.
- Yleiseksi kiinteistöveroprosentiksi/rakennukset vahvistetaan 1,25.
- Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 0,65.
- Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 1,10.
- Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 0,40.
- Voimalaitosten kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 3,00.
- Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 5,00.

Tiedoksi

Mikko Koskela, Anniina Ylä-Mattila, Reija Linnamaa

Liitteet

1 Kh 27.10.2025 Verovuoden 2025 tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien
vertailu sisältäen kuusi suurinta kaupunkia ja Pirkanmaan kunnat

Kaupunginhallitus, 27.10.2025, § 447

Valmistelijat / lisätiedot:
Linnamaa Reija, Koskela Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Vahvistetaan seuraavat verot verovuodelle 2026:

- Tuloveroprosentiksi vahvistetaan 7,60.
- Yleiseksi kiinteistöveroprosentiksi/maapohja vahvistetaan 1,30.
- Yleiseksi kiinteistöveroprosentiksi/rakennukset vahvistetaan 1,25.
- Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 0,65.
- Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 1,10.
- Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 0,40.
- Voimalaitosten kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 3,00.
- Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 5,00.

Perustelut

Valtuustojen tulee kuntalain 111 §:n mukaisesti päättää kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden veroprosentit Verohallinnolle viimeistään edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Kunnan tulee ilmoittaa tuloveroprosentti prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella.

Jos kunta ei ilmoita tuloveroprosenttia määräajassa Verohallinnolle, verotuksessa voidaan noudattaa edellisen vuoden tuloveroprosenttia (Laki verotusmenettelystä 91 a §).

Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin.

Kiinteistöveroprosentit määrätään laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa ja prosentin sadasosan tarkkuudella.

Kuntien verotulot koostuvat kunnan tuloverosta (kunnallisvero), kiinteistöverosta ja osuudesta yhteisöveron tuottoon. Näiden lisäksi kaivosten sijaintikunnat saavat vuodesta 2025 alkaen osan kaivosmineraaliveron tuotosta.

Tuloveroprosentti

Tampereen tuloveroprosentti vuonna 2025 on 7,60. Vuoden 2026 talousarvio on valmisteltu 7,60 tuloveroprosentin mukaan eli tuloveroprosenttiin ei esitä muutosta.

Vuoden 2026 verotuloarviota tehtäessä on ollut käytettävissä alustavat tiedot vuoden 2024 verotuksesta. Vuonna 2024 ansiotulot kasvoivat Tampereella 4,4 prosenttia ja koko maassa 3,3 prosenttia. Ansiotulojen arvioidaan kasvavan Tampereella 3,6 prosenttia ja koko maassa 2,3 prosenttia vuonna 2025.

Kunnallisveroja on vuonna 2025 kertymässä noin 460 milj. euroa. Vuonna 2026 kunnallisveroja arvioidaan kertyvän noin 495 milj. euroa. Tampereen ansiotulojen kasvuksi arvioidaan 4,5 prosenttia.

Kiinteistöveroprosentit

Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella. Kiinteistöverolain perusteella vuodelle 2026 kiinteistöveroprosenttivälit ovat:

- Yleinen kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,93-2,00 %
- Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,41-1,00 %
- Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,93-2,00 %
- Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä välillä 0,93-3,10 %
- Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti voidaan määrätä välillä 0,00-2,00 % (kiinteistöveroprosentiksi 0,00 vain, jos valtuusto on erikseen näin määrännyt. Jos erillistä veroprosenttia ei ole päätetty, jätetään ilmoituskenttä tyhjäksi.)
- Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä välillä 2,00-6,00 % (KiintVL 12 b §:ssä mainituissa kunnissa alaraja on kunnanvaltuuston määräämä yleinen veroprosentti + 3,00 %)

Vuoden 2026 talousarviovalmistelussa kiinteistöveroprosentit on pidetty vuoden 2025 tasolla.

Esitettävät kiinteistöveroprosentit ovat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti/maapohja 1,30
- yleinen kiinteistöveroprosentti/rakennukset 1,25
- vakituiset asuinrakennukset 0,65
- muut kuin vakituiset asuinrakennukset 1,10
- voimalaitokset 3,00
- yleishyödylliset yhteisöt 0,40
- rakentamaton rakennuspaikka 5,00

Kiinteistöveroja on vuonna 2025 kertymässä noin 110 milj. euroa. Vuonna 2025 kiinteistöveron tuotoksi arvioidaan 111 milj. euroa.

Osuus yhteisöveron tuotosta

Yhteisöveroja arvioidaan kertyvän kuluvana vuonna noin 76 milj. euroa, mikä on lähes 8 milj. euroa vuotta 2024 vähemmän. Vuonna 2026 yhteisöverotilitysten arvioidaan kasvavan hieman ja yhteisöveroja arvioidaan kertyväksi 81 milj. euroa. Yhteisöverojen kertymäarvio perustuu valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton arvioon kunnille vuonna 2026 tilitettävistä yhteisöveroista ja kaupungin jako-osuusarviosta.

Kuntaryhmän osuus maksettavasta yhteisöverosta on vuonna 2025 23,65 prosenttia. Kuntaryhmän jako-osuus on laskemassa vuodelle 2026 22,84 prosenttiin. Tampereen jako-osuus kuntaryhmän jako-osuudesta vuonna 2025 on 4,64643 prosenttia. Kaupungin yhteisöveron jako-osuus vuodelle

2026 määräytyy verovuosien 2024 ja 2023 perusteella ja tieto osuudesta saadaan tammikuussa 2026. Kaupungin jako-osuuden kuntaryhmän jako-osuudesta arvioidaan pysyvän vuoden 2025 tasolla.

Tiedoksi

Mikko Koskela, Anniina Ylä-Mattila, Reija Linnamaa

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden talousjohtaja Mikko Koskelalle, johtaja Reija Linnamaalle, liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolaiselle, henkilöstöjohtaja Niina Pietikäiselle, johtaja Mikko Nurmiselle, johtaja Pekka Salmelle ja johtaja Lauri Savisaarelle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Liitteet

1 Kh 27.10.2025 Verovuoden 2025 tulovero- ja kiinteistöveroprosenttien vertailu sisältäen kuusi suurinta kaupunkia ja Pirkanmaan kunnat

Kaupunginvaltuusto, § 176, 10.11.2025

Kaupunginhallitus, § 446, 27.10.2025

§ 176

Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2029 taloussuunnitelman hyväksyminen sekä talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet ja talousarvioon liittyvät asiat

TRE:328/02.02.01/2025

Kaupunginvaltuusto, 10.11.2025, § 176

Valmistelijat / lisätiedot:
Linnamaa Reija, Koskela Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Johtaja Reija Linnamaa, puh. 040 572 9610 ja talousjohtaja Mikko Koskela, puh. 040 133 4422, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimiston johtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2029 taloussuunnitelma hyväksytään. Talousarvio ja -suunnitelma sisältää talouden tasapaino-ohjelman toimenpiteet.

Talousarvio sitoo valtuustoon ja muihin toimielimiin nähdessä Yleisperustelut-osan Talousarvion sitovuus ja raportointi -luvussa määriteltyjen sitovuussäännösten mukaisesti.

Sitoudutaan siihen, että pormestariohjelman mukaisesti etsitään 5 miljoonan euron investointirahoitus Kaupin kehittämiseen budjetin sisältä tai tarvittaessa lisätalousarviossa vuosille 2026–2028.

Konsernijohtajalle annetaan oikeus päättää organisaatiomuutoksiin liittyvien toimintojen ja niihin liittyvien määrärahojen siirroista sekä palkankorotuksiin varatun määrärahan kohdentamisesta konsernihallinnon yhteisistä eristä toimintayksiköille.

Konsernijohtajalle tai hänen määräämälleen konsernihallinnon viranhaltijalle annetaan seuraavat oikeudet:

- oikeus ottaa vuoden 2026 mahdollisiin muutettuihin talousarvioihin sisältyvä lainamäärä
- oikeus ottaa vuoden 2026 aikana lyhytaikaisia lainoja 100 milj. euron määrään saakka maksuvalmiuden turvaamiseksi
- oikeus myöntää lyhytaikaisia antolainoja konserniyhteisöille yhteensä enintään 30 milj. euron määrään saakka
- oikeus konvertoida ja maksaa ennaikaisesti takaisin kaupungin taseeseen sisältyviä ottolainoja

Talousarvion liitetietoihin sisältyvät konserniyhteisöjen tavoitteet hyväksytään kuntalain 110 §:n tarkoittamiksi kuntakonsernin tavoitteiksi.

Konsernihallinnon talousyksikkö oikeutetaan tekemään talousarvioasiakirjaan teknisluonteisia korjauksia ja tarkistuksia.

Vuoden 2026 talousarvioehdotuksen yhteydessä käsiteltävät valtuusto- ja kuntalaisaloitteet sekä niihin liitteessä annetut vastaukset merkitään tiedoksi. Aloitteet eivät anna aiheutta muihin kuin liitteessä mainittuihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Reija Linnamaa, Mikko Koskela, aloitteiden tekijät

Liitteet

- 1 Kh 27.10.2025 Pormestarin talousarvioehdotus 2026
- 2 Kh 27.10.2025 Talousarvioehdotuksen yhteydessä käsiteltävät aloitteet ja niihin annetut vastaukset
- 3 Kh 27.10.2025 Talousarvioehdotuksen sisältämä talouden tasapaino-ohjelma

Kaupunginhallitus, 27.10.2025, § 446

Valmistelijat / lisätiedot:
Linnamaa Reija, Koskela Mikko

Päätös

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2029 taloussuunnitelma hyväksytään. Talousarvio ja -suunnitelma sisältää talouden tasapaino-ohjelman toimenpiteet.

Talousarvio sitoo valtuustoon ja muihin toimielimiin nähden Yleisperustelut-osan Talousarvion sitovuus ja raportointi -luvussa määriteltyjen sitovuussäännösten mukaisesti.

Sitoudutaan siihen, että pormestariohjelman mukaisesti etsitään 5 miljoonan euron investointirahoitus Kaupin kehittämiseen budjetin sisältä tai tarvittaessa lisätalousarviossa vuosille 2026–2028.

Konsernijohtajalle annetaan oikeus päättää organisaatiomuutoksiin liittyvien toimintojen ja niihin liittyvien määrärahojen siirroista sekä palkankorotuksiin varatun määrärahan kohdentamisesta konsernihallinnon yhteisistä eristä toimintayksiköille.

Konsernijohtajalle tai hänen määräämälleen konsernihallinnon viranhaltijalle annetaan seuraavat oikeudet:

- oikeus ottaa vuoden 2026 mahdollisiin muutettuihin talousarvioihin sisältyvä lainamäärä
- oikeus ottaa vuoden 2026 aikana lyhytaikaisia lainoja 100 milj. euron määrään saakka maksuvalmiuden turvaamiseksi
- oikeus myöntää lyhytaikaisia antolainoja konserniyhteisöille yhteensä enintään 30 milj. euron määrään saakka
- oikeus konvertoida ja maksaa ennaikaisesti takaisin kaupungin taseeseen sisältyviä ottolainoja

Talousarvion liitetietoihin sisältyvät konserniyhteisöjen tavoitteet hyväksytään kuntalain 110 §:n tarkoittamiksi kuntakonsernin tavoitteiksi.

Konsernihallinnon talousyksikkö oikeutetaan tekemään talousarvioasiakirjaan teknisluonteisia korjauksia ja tarkistuksia.

Vuoden 2026 talousarvioehdotuksen yhteydessä käsiteltävät valtuusto- ja kuntalaisaloitteet sekä niihin liitteessä annetut vastaukset merkitään tiedoksi. Aloitteet eivät anna aihetta muihin kuin liitteessä mainittuihin toimenpiteisiin.

Esittelijä: Nurminen Ilmari, Pormestari

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2026–2029 taloussuunnitelma hyväksytään. Talousarvio ja -suunnitelma sisältää talouden tasapaino-ohjelman toimenpiteet.

Talousarvio sitoo valtuustoon ja muihin toimielimiin nähdessä Yleisperustelut-osan Talousarvion sitovuus ja raportointi -luvussa määriteltyjen sitovuussäännösten mukaisesti.

Konsernijohtajalle annetaan oikeus päättää organisaatiomuutoksiin liittyvien toimintojen ja niihin liittyvien määrärahojen siirroista sekä palkankorotuksiin varatun määrärahan kohdentamisesta konsernihallinnon yhteisistä eristä toimintayksiköille.

Konsernijohtajalle tai hänen määräämälleen konsernihallinnon viranhaltijalle annetaan seuraavat oikeudet:

- oikeus ottaa vuoden 2026 mahdollisiin muutettuihin talousarvioihin sisältyvä lainamäärä
- oikeus ottaa vuoden 2026 aikana lyhytaikaisia lainoja 100 milj. euron määrään saakka maksuvalmiuden turvaamiseksi
- oikeus myöntää lyhytaikaisia antolainoja konserniyhteisöille yhteensä enintään 30 milj. euron määrään saakka
- oikeus konvertoida ja maksaa ennaikaisesti takaisin kaupungin taseeseen sisältyviä ottolainoja

Talousarvion liitetietoihin sisältyvät konserniyhteisöjen tavoitteet hyväksytään kuntalain 110 §:n tarkoittamiksi kuntakonsernin tavoitteiksi.

Konsernihallinnon talousyksikkö oikeutetaan tekemään talousarvioasiakirjaan teknisluonteisia korjauksia ja tarkistuksia.

Vuoden 2026 talousarvioehdotuksen yhteydessä käsiteltävät valtuusto- ja kuntalaisaloitteet sekä niihin liitteessä annetut vastaukset merkitään tiedoksi. Aloitteet eivät anna aihetta muihin kuin liitteessä mainittuihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Talousarvion rakenne ja sisältö

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Kuntalain 110 §:ssä on kunnan talousarviosta säädetty seuraavaa:

'Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.'

Ehdotus kaupungin vuoden 2026 talousarvioksi ja vuosien 2026–2029 taloussuunnitelmaksi on laadittu ottaen soveltuvin osin huomioon talousarvion laadintaa koskevat säännökset ja ohjeet.

Tampereen kaupungin talousarvio koostuu seuraavista osista: yleisperustelut, käyttötalousosa ja investoinnit yksiköittäin, laskelmat sekä liitteet.

Talousarvio 2026

Vuoden 2026 talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelun lähtökohdat muodostavat Tampereen strategia 2035 -luonnos, pormestariohjelma, kaupungin vuoden 2024 tilinpäätös ja vuoden 2025 talousarvion toteumaennuste sekä vuosia 2026–2029 koskevat taloudelliset ennusteet.

Kaupunginvaltuusto päätti helmikuussa 2025 talouden tasapaino-ohjelman käynnistämisestä. Talouden tasapaino-ohjelman tavoitteena on saavuttaa tasapaino viimeistään vuoden 2029 talousarviossa, mikä edellyttää noin 60 milj. euron pysyvää tulosparannusta. Ohjelman toimenpiteet kohdistuvat vuosille 2026–2028 ja sisältävät sekä lisäystarpeita että tehostamis- ja sopeuttamistoimia. Osana ohjelmaa käynnistettiin yhteistoimintaneuvottelut, joiden tavoitteena oli noin 10 milj. euron pysyvä säästö henkilöstömenoissa. Talousarviovalmisteluun sisältyvät lisäykset ja sopeuttamistoimenpiteet vuosille 2026–2028 on esitetty erillisenä liitteenä ja ne on huomioitu vuoden 2026 talousarvioluvuissa ja vuosien 2027–2029 tuloslaskelmaskenaariossa. Lisäksi kaupungin tytäryhtiöt osallistuvat kaupungin talouden tasapainottamiseen. In-house-yhtiöt tukevat talouden tasapainottamista pitämällä palveluhintansa kilpailukykyisinä ja markkinoilla toimivien yhtiöiden osinkotavoitteita on korotettu.

Osana yhteistoimintaneuvotteluita on käsitelty kaupunkiorganisaation uudistamista ja organisaatorakenteeseen toteutettavat muutokset on käsitelty talousarvion kohdassa "Tampereen kaupungin organisaatio". Valtuusto päättää talousarvion määrärahoista ja tavoitteista. Palvelualuerakenteeseen ei esitetä muutoksia. Organisaatiomuutokset ja

yhteistoimintaneuvotteluiden mukainen työnantajan toimenpidesuunnitelma toimeenpannaan toimivaltasäännösten mukaisesti valtuuston hyväksyttyä talousarvion.

Taloutta pysyvästi tasapainottavia toimenpiteitä on löydetty jo merkittävästi tasapaino-ohjelman ensimmäisen vuoden aikana. Talouden tasapainottamistoimista huolimatta kaupungin taloudellinen tilanne on edelleen haastava ja taloussuunnitelmakausi 2026–2029 on alijäämäinen suunnitelman jokaisena vuonna. Suunnitelmakauden yhteenlaskettu tulos on alijäämäinen 128,9 milj. euroa, kun vuosille 2025–2028 alkuperäinen taloussuunnitelma oli yhteensä alijäämäinen 178,5 milj. euroa. Talouden suuntaa on siten aktiivisilla toimilla saatu parannettua. Alkuperäisestä 60 milj. euron pysyväisluonteisesta sopeutustarpeesta on näkymää saatu kurottua kiinni jo merkittävästi. Ilman vuoden 2025 aikana valmisteltuja talouden tasapaino-ohjelman toimenpiteitä vuosille 2026–2028 (tehostamistoimenpiteitä 33,9 milj. euroa, yhteistoimintaneuvotteluiden pysyviä henkilöstökulusäästöjä 10,6 milj. euroa sekä yhtiöille asetettuja lisäosinkotavoitteita 2026–2028 10,6 milj. euroa) vuoden 2029 tuloksen arvioitaisiin olevan noin 78,4 milj. euroa alijäämäinen, kun se huomioiden toimenpiteet on alijäämäinen 23,3 milj. euroa. Talouden tasapainottamista tulee jatkaa sitkeästi valtuuston asettaman tavoitteen saavuttamiseksi siten, että vuosi 2029 on tasapainossa tai ylijäämäinen.

Tulo- ja menoperusteet sekä tilikauden tulos

Tampereen vuoden 2026 talousarvio on valmisteltu nykyisen 7,60 tuloveroprosentin ja nykyisten kiinteistöveroprosenttien mukaan.

Verorahoitus (verotulot + valtionosuudet) kasvaa vuoden 2025 ennusteeseen verrattuna noin 59,3 milj. euroa (7,7 prosenttia). Verotuloja arvioidaan kertyvän 41 milj. euroa ja valtionosuuksia 18,3 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Kunnallisverotuloja arvioidaan kertyvän 495 milj. euroa, kiinteistöverotuloja 111 milj. euroa ja yhteisöverotuloja 81 milj. euroa.

Talousarviossa koko kaupungin yhteenlasketut nettomenot (toimintakate) ovat -765,7 milj. euroa. Nettomenot kasvavat vuoden 2025 ennusteeseen verrattuna 7,0 prosenttia (50,2 milj. euroa). Toimintakate sisältää kertaluonteisia omaisuuden myyntivoittoja ja maankäyttösopimuskorvauksia yhteensä 40,5 milj. euroa, mikä on 30,4 milj. euroa vuoden 2025 ennustetta vähemmän. Nettomenot kasvavat ilman myyntivoittojen vaikutusta 2,3 prosenttia, pääosin palvelutarpeen kasvun ja kunta-alan palkkaratkaisun vuoksi. Talousarvioon sisältyy lainsäädännön muutoksiin, palvelutarpeiden kasvuun ja kustannustason nousuun liittyviä lisästarpeita sekä toiminnan tehostamistoimenpiteitä ja sopeuttamismahdollisuuksia. Talousarviossa on huomioitu mm. kunta-alan palkkaratkaisun noin 15,2 milj. euron kustannusvaikutus, yksiköiden talousarvioihin huomioituja pakollisia lisästarpeita yhteensä 27,7 milj. euroa sekä toiminnan tehostamis- ja sopeuttamistoimenpiteitä yhteensä 18,6 milj. euroa. Lisäksi yhteistoimintaneuvotteluissa esitettyjen tehostamistoimenpiteiden kustannussäästö vuoden 2026 aikana on noin 6,9 milj. euroa.

Tuloslaskelman rahoituserät kasvavat, kun markkinoilla toimivien tytäryhtiöiden osinkotavoitteita on korotettu yhteensä 7,6 milj. eurolla vuoden 2025 talousarvioon verrattuna.

Vuoden 2026 talousarvion vuosikate on 96,3 milj. euroa. Vuosikate kattaa 70 prosenttia suunnitelman mukaisista poistoista. Tilikauden tulos on 41,4 milj. euroa negatiivinen. Toiminnallinen tulos on noin 52 milj. euroa alijäämäinen ja paranee kuluvan vuoden ennusteeseen verrattuna lähes 47 milj. euroa. Toiminnallisessa tuloksessa kertaluonteiset myyntivoitot on rajattu enintään 25 milj. euroon, jotta talouden kuva olisi realistisempi ja vuosien välinen vertailtavuus parempi.

Investoinnit

Investointimenot ovat 232,0 milj. euroa. Nettoinvestoinnit ovat 230,7 milj. euroa. Investointien tulorahoitusprosentti on 42.

Suurimmat investointipanostukset vuonna 2026 ovat talonrakennushankkeiden 105,4 milj. euron ja yhdyskuntalautakunnan alaiset 46,2 milj. euron nettoinvestoinnit. Talonrakennushankkeiden kokonaisbudjetista 72,7 milj. euroa käytetään varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen rakennuksiin. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen rakennuksiin on suunniteltu käytettävän 14,2 milj. euroa. Yhdyskuntalautakunnan investointibudjetista suurin osa käytetään olemassa olevan yhdyskuntarakenteen perusparantamiseen sekä uuden rakentamiseen, joista muodostuu yhteensä noin 38,4 milj. euroa. Yhdyskuntalautakunnan investointeja kohdennetaan myös erikoisrakenteisiin, liikennejärjestelyihin sekä sähköisten järjestelmien vaihtoihin. Raitiotiehen liittyviin hankkeisiin on varattu 7,8 milj. euroa. Kehitysohjelmien investointibudjetti on vuonna 2026 yhteensä 30,9 milj. euroa, joka jakautuu Viiden tähden keskusta -kehitysohjelmaan 26,7 milj. euroa ja 4,2 milj. euron Hiedanrannan kehitysohjelmaan. Konsernihallinnossa on varattu investointirahaa Tampereen Särkänniemi Oy:n pääomittamiseen ja ICT-kehittämiseen.

Lainamäärä

Tulorahoitus ei riitä investointien kattamiseen, joten talousarviossa varaudutaan korollisen velan 149,5 milj. euron kasvuun. Uutta pitkäaikaista lainaa nostetaan enimmillään 206 milj. euroa ja pitkäaikaisia lainoja lyhennetään maksuohjelmien mukaisesti 56,5 milj. eurolla. Asukaskohtaisen lainamäärän arvioidaan olevan vuoden 2026 lopussa 4 524 euroa, mikä on 508 euroa vuoden 2025 lopun arviota enemmän.

Toiminnan tavoitteet

Ilmari Nurmisen pormestariohjelman 2025–2029 pohjalta päivitetty Tampereen strategia 2035 hyväksyttäneen kaupunginvaltuustossa 10.11.2025. Vuosi 2026 on uuden strategian ensimmäinen toteutusvuosi.

Päivitetyn strategian visiona jatkaa Tekemisen kaupunki. Strategia jakautuu neljään painopisteeseen: Elämäniloa, Kestävyyttä ja Edelläkävijyyttä. Neljäs painopiste Yhdessä kokoaa organisaation toimintaan kohdistuvat poikkileikkaavat teemat. Painopisteet sisältävät valtuustokaudelle kohdistuvat linjaukset, tavoitteet ja niiden mittarit.

Talousarviossa asetetaan valtuustoon nähden sitovia toiminnan tavoitteita vuodelle 2026 perustuen Tampereen strategialuonnokseen ja pormestariohjelmaan. Tavoitteiden valmistelua on uudistettu käynnistyneelle valtuustokaudelle. Kun aikaisemmin tavoitteita asetettiin ensisijaisesti toiminnan vaikuttavuudelle, asetetaan niitä jatkossa keskeiselle strategiaa edistävälle toiminnalle ja sen tuloksille. Muutoksella on haluttu erottaa selkeämmin valtuustokauden aikana tavoiteltava pitkän ajan vaikuttavuus vuositason tavoitteista. Lisäksi muutoksella on kytketty talousarviotavoitteet tiiviimmin talouden suunnitteluun ja näin ollen korostettu kyseisenä talousarviovuonna edistettäviä keskeisiä toimia. Muutoksella on myös haluttu tukea kaupunginvaltuuston vuositason ohjaustehtävää. Tavoitteissa pyritään edelleen selkeään toteuman arvioitavuuteen. Tavoitteille asetetaan talousarviossa arviointikriteerit, joiden perustella tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan ja niitä arvioidaan. Arviointikriteerit esitetään talousarvion liiteosassa. Myös tarkastuslautakunta pohjaa jatkossa oman arviointinsa talousarviossa esitettyihin arviointikriteereihin.

Tavoitteissa korostuvat uuden strategian valmistelun myötä vahvistuneet teemat, joita ovat mm. yhdenvertaisuus, oppiminen ja osaaminen, kestävä kaupunkikehitys, kaupunginosien kehittäminen, yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen, kaupungin kansainvälinen veto- ja pitovoima sekä houkuttelevan tapahtuma- ja elämyskaupungin vahvistaminen.

Painopisteessä Elämäniloa uusia tavoitteita on kohdistettu muun muassa oppimisen tuen uudistuksen toimeenpanoon, vieraskielisten oppilaiden suomen kielen osaamisen vahvistumiseen, lukutaidon vahvistumiseen, kulttuurin keskeisten tilahankkeiden etenemiseen, kohtaamispaikkatoiminnan käynnistymiseen sekä keskustan turvallisuuden vahvistamiseen. Painopisteessä kestävyttä uusia tavoitteita on asetettu muun muassa kiertotalouden vahvistamiseen sekä kestävästä liikkumisesta kulkutapaosuuden edistämiseen. Lisäksi tavoitteita on kohdistettu kaupunginosien viihtyisyyden parantamiseen kulttuuritoiminnalla ja alueellisten hyvinvointierojen kaventamiseen liikunnallisella nuorisotyöllä sekä rakentamisen aikaisten haittojen hallintaan keskustan infrahankkeissa. Painopisteessä edelläkävijyyttä uusia tavoitteita on kohdennettu muun muassa työllisyyden edistämiseen, yritys- ja työnantajapalvelujen vahvistamiseen, ammatillisen koulutuksen kysyntälähtöisyyden parantamiseen sekä osaajahoukutteluun. Lisäksi tavoitteita on kohdennettu muun muassa kärkeisaamisalojen kilpailukykyyn vauhdittamiseen sekä Tampereen tunnettuuden vahvistamiseen kansainvälisenä kulttuuri ja elämyskaupunkina käynnistämällä Muumeihin liittyvät kansainväliset toimenpiteet ja tuotteistus. Yhdessä -painopisteen uudet tavoitteet liittyvät mm. digipalveluiden asiakaskokemuksen mittausmallin luomiseen sekä talouden tasapaino-ohjelman onnistuneeseen toteutukseen.

Talousarviossa toiminnan tavoitteita asetetaan kaupunkitasoisesti sekä erikseen lautakunnille ja konserniyhtiöille. Myös konserniyhteisöjen tavoitteet toteuttavat Tampereen strategiaa.

Strategian sisältöjä tarkennetaan lautakuntien ja kaupunginhallituksen alaiselle toiminnalle laadittavissa strategian toteutussuunnitelmissa (entiset palvelusuunnitelmat). Toteutussuunnitelmat laaditaan vuosille 2026–2029. Toteutussuunnitelmien sisällöt tarkentuvat vuosisuunnitelmissa.

Tavoitteet hyväksytään lopullisessa muodossaan osana talousarviota 10.11.2025.

Taloussuunnitelma 2026–2029

Talousarviokirjaan sisältyy taloussuunnitelma vuosille 2026–2029. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelma vuosille 2027–2029 on laadittu karkealla tasolla. Suunnitelmassa on huomioitu talouden tasapaino-ohjelmaan sisältyvät toimenpiteet. Investoinneista esitetään taloussuunnitelmakauden investoinnit sekä alustavat suunnitelmat vuosille 2030–2035. Suunnitelmat tarkentuvat tulevien vuosien taloussuunnitelmissa.

Kuntatalouden lähivuosien talousnäkymät ovat vaikeat. Vuosien 2027–2029 talouden suunnitteluun sisältyy paljon epävarmuustekijöitä erityisesti työllisyyskehitykseen ja valtionosuusuudistuksen vaikutukseen liittyen. Kuntien menopaineita kasvattavat muun muassa kunta-alan palkankorotukset, kuntien kasvaneet rahoitusvastuut työttömyysetuuksista sekä tuntuvat investointitarpeet.

Taloussuunnitelmavuosien 2026–2029 yhteenlaskettu tulos on negatiivinen 128,9 milj. euroa. Tämä edellyttää talouden tasapainottamisen sitkeää jatkamista myös tulevina vuosina kaupunginvaltuuston 17.2.2025 linjaamien periaatteiden mukaisesti. Vuosikatetta tulee parantaa ja investointitarpeita priorisoida tai siirtää suunnitelmakauden tasapainoon saattamiseksi ja velkaantumisen hidastamiseksi.

Kuntalain 110 §:n mukaan 'taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.' Tampereen kaupungin taseessa oli vuoden 2024 tilinpäätöksessä edellisiltä tilikausilta kertyneitä ylijäämiä 850,5 milj. euroa. Taloussuunnitelmakauden lopussa ylijäämäksi arvioidaan 692 milj. euroa.

Investoinnit 2026–2029

Taloussuunnitelmakauden investointitaso pysyy edelleen korkeana. Kaupungin yhteenlasketut nettoinvestoinnit ovat taloussuunnitelmakaudella noin 955 milj. euroa eli vuosittain keskimäärin noin 239 milj. euroa. Investointien tulorahoitusprosentti vaihtelee 41 ja 50 prosentin välillä.

Talonrakennusinvestointien määrä nousee merkittävästi taloussuunnitelmavuosina ollen kokonaisuutena noin 475 milj. euroa. Seuraavaksi suurin kokonaisuus ovat yhdyskuntalautakunnan noin 197

milj. euron investoinnit. Viiden tähden keskusta- ja Hiedanranta-kehitysohjelmien yhteenlasketut investoinnit ovat 127 milj. euroa.

Lainamäärän kehitys 2026–2029

Suurten investointisuunnitelmien vuoksi velkaantumisen arvioidaan jatkuvan. Taloussuunnitelmavuosina 2026–2029 varaudutaan keskimäärin noin 148 milj. euron vuotuisen lainamäärän kasvuun. Kauden lopulla korollista velkaa arvioidaan olevan noin 1,65 miljardia euroa ja asukaskohtainen lainamäärä voi nousta yli 5 950 euroon. Lainamäärän kasvu tulee kuitenkin todennäköisesti jäämään pienemmäksi, sillä kaikki investoinnit eivät toteudu suunnitellussa aikataulussa, joitain omistuksia järjestellään uudelleen investointien rahoittamiseksi ja jotain omaisuutta voidaan myydä sekä investointeja toteutetaan vaihtoehtoisilla rahoitusmalleilla.

Talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet ja muut talousarvioon liittyvät asiat

Kaupunginvaltuusto on 26.9.2005 päättänyt, että aloitteiden käsittelyohjeistusta ja sen noudattamista tarkennetaan, jotta vastaukset aloitteisiin tulisivat nopeammassa tahdissa käsittelyyn. Päätöksen mukaan 'jos aloitteessa edellytetään määrärahaa, se käsitellään talousarvion yhteydessä'.

Lautakunnat ovat käsitelleet aloitteita tällaisina talousarvioaloitteina. Lisäksi yhteen lautakunnille kuulumattomaan aloitteeseen on viranhaltijavastaus. Aloitteet, tiivistelmä vastauksista sekä vastaukset kokonaisuudessaan on koottu liitteeksi.

Tiedoksi

Reija Linnamaa, Mikko Koskela, aloitteiden tekijät

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden talousjohtaja Mikko Koskelalle, johtaja Reija Linnamaalle, liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolaiselle, henkilöstöjohtaja Niina Pietikäiselle, johtaja Mikko Nurmiselle, johtaja Pekka Salmelle ja johtaja Lauri Savisaarelle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Ulla Kampman poistui kokouksesta ja Kirsi Kaivonen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana.

Asian käsittelyn kuluessa todettiin, että talousarvioehdotukseen on tehtävä tekninen korjaus koskien Tampere-talo-konsernin tavoitteita. Talousjohtaja valtuutettiin huolehtimaan kyseisen ja mahdollisten muiden teknisten korjausten tekemisestä mahdollisimman pian. Korjattu talousarvioehdotus liitetään kaupunginhallituksen pöytäkirjaan.

Asian käsittelyn kuluessa Vilma Järvisalo esitti pidettäväksi neuvottelutauon. Puheenjohtaja tiedusteli ehdotuksen saamaa kannatusta ja päätti sen jälkeen pidettäväksi 10 minuutin neuvottelutauon klo 13.43–13.52.

Asian käsittelyä jatkettiin.

Asian esittelijä pormestari Ilmari Nurminen lisäsi päätösehdotuksen kolmanneksi varsinaiseksi kappaleeksi virkkeen: "Sitoudutaan siihen, että pormestariohjelman mukaisesti etsitään 5 miljoonan euron investointirahoitus Kaupin kehittämiseen budjetin sisältä tai tarvittaessa lisätalousarviossa vuosille 2026–2028."

Puheenjohtaja totesi näin muuttamansa päätösehdotuksen olevan käsittelyn pohjana.

Liitteet

- 1 Kh 27.10.2025 Pormestarin talousarvioehdotus 2026
- 2 Kh 27.10.2025 Talousarvioehdotuksen sisältämä talouden tasapaino-ohjelma
- 3 Kh 27.10.2025 Talousarvioehdotuksen yhteydessä käsiteltävät aloitteet ja niihin annetut vastaukset

Kaupunginvaltuusto, § 177, 10.11.2025

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, § 79, 30.09.2025

Kaupunginhallitus, § 432, 20.10.2025

§ 177

Tampereen kaupungin omistajaohjauksen periaatteiden uudistaminen

TRE:5500/00.01.01/2024

Kaupunginvaltuusto, 10.11.2025, § 177

Valmistelijat / lisätiedot:
Vuojolainen Arto

Valmistelijan yhteystiedot

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen, puh. 050 345 1397,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimintajohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Tampereen kaupungin omistajaohjauksen uudistetut periaatteet
hyväksytään liitteen mukaisesti.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, omistajaohjaus(at)tampere.fi

Liitteet

- 1 Khkoja 30.9.2025 Tampereen kaupungin omistajaohjauksen
periaatteet, esitys uudistetuiksi periaatteiksi, päivitetty
- 2 Khkoja 30.9.2025 Tampereen kaupungin omistajaohjauksen
periaatteet, valtuusto hyväksynyt 2.10.2017

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, 30.09.2025, § 79

Valmistelijat / lisätiedot:
Vuojolainen Arto

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Vuojolainen Arto Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja, Yli-Rajala Juha
Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Tampereen kaupungin omistajaohjauksen uudistetut periaatteet
hyväksytään liitteen mukaisesti.

Perustelut

Omistajaohjauksen periaatteet on valtuuston päättämä periaatelinjaus
siitä, milloin ja miksi Tampereen kaupunki järjestää toimintonsa
yhtiömuodossa sekä miten konsernin toimintaa kehitetään. Edellisen

kerran valtuusto on päättänyt periaatteista vuonna 2017. Muita valtuuston hyväksymiä konserniyhtiöiden toimintaa ohjaavia dokumentteja ovat kaupunkistrategia ja konserniohje. Omistajaohjauksen periaatteet linjaavat kaupungin tahtoa sen toimiessa konsernina ja osakeyhtiönä. Erityisesti periaatteet ohjaavat kaupunginhallituksen konsernijaostoa ja omistajaohjausyksikköä näiden valmistellessa, päättäessä ja kehittäessä konsernin toimintaa. Konserniohje on kaupungin ohje yhtiöille niiden ja kaupungin välisestä vuorovaikutuksesta.

Kuntalain 46, 47 ja 48 pykälät määräävät kunnan omistajaohjauksesta, konsernin toiminnasta ja konserniohjeesta sekä konsernijohtoon roolista omistajaohjauksen toteuttamisessa ja valvonnassa. Valtuuston hyväksymät omistajaohjauksen periaatteet täydentävät kuntalakia Tampereella toteutettavan yhtiömuotoisen toiminnan osalta.

Omistajaohjauksen periaatteet -dokumentista on liitteenä sekä voimassa oleva versio että esitys päivitetyiksi periaatteiksi. Uudessa versiossa tekstiä on lyhennetty, tiivistetty ja muutettu sekä poistettu niin paljon, että sellaisen version esittäminen, mistä näkyisi tehdyt muutokset, ei ollut enää mielekäästä.

Merkittävimmät muutokset uusiin periaatteisiin liittyvät 1) muualla, esimerkiksi konserniohjeessa, jo linjatun tekstin poistamiseen, 2) konserniyhtiöiden merkityksen ja strategisen perustan korostamiseen kuntalaisten näkökulmasta ja 3) yhtiöomistusten luokitteluun kolmeen kategoriaan niiden omistajaintressin mukaan. Dokumentin keskeisiä linjauksia on kappaleissa 4 ja 5, niiden ydin on ennallaan eikä merkittäviä uudistustarpeita ole ilmaantunut. Omistajastrategioiden osalta tekstiä on täydennetty siten, että jatkossa konsernijaoston päättämistä omistajastrategioista muodostetaan julkinen yhteenveto, jossa kuntalaisille kerrotaan mahdollisia liikesalaisuuksia lukuun ottamatta avoimesti omistajan tavoitteista ja ajatuksista yhtiöomistusten suhteen.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto on käsitellyt periaatteiden valmistelua kokouksessaan 20.5.2025 § 43.

Hallintosäännön (2.9.2025) 15.1 § 6. kohdan mukaan konsernijaoston tehtävänä on valmistella osaltaan esitykset konsernin omistajaohjauksen periaatteista.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, omistajaohjaus@tampere.fi

Kokouskäsittely

Pormestari Ilmari Nurminen ja konsernijohtaja Juha Yli-Rajala saapuivat kokoukseen asian käsittelyn aikana. Konsernijohtaja Yli-Rajala siirtyi asian esittelijäksi.

Kokouksessa päivitetty liite on pöytäkirjan liitteenä.

Liitteet

1 Khkoja 30.9.2025 Tampereen kaupungin omistajaohjauksen periaatteet, valtuusto hyväksynyt 2.10.2017

2 Khkoja 30.9.2025 Tampereen kaupungin omistajaohjauksen periaatteet, esitys uudistetuiksi periaatteiksi, päivitetty

Kaupunginhallitus, 20.10.2025, § 432

Valmistelijat / lisätiedot:

Vuojolainen Arto

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen kaupungin omistajaohjauksen uudistetut periaatteet hyväksytään liitteen mukaisesti.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, omistajaohjaus(at)tampere.fi

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolaiselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Liitteet

1 Khkoja 30.9.2025 Tampereen kaupungin omistajaohjauksen periaatteet, valtuusto hyväksynyt 2.10.2017

2 Khkoja 30.9.2025 Tampereen kaupungin omistajaohjauksen periaatteet, esitys uudistetuiksi periaatteiksi, päivitetty

Kaupunginvaltuusto, § 178, 10.11.2025

Yhdyskuntalautakunta, § 155, 27.05.2025

Yhdyskuntalautakunta, § 246, 30.09.2025

Kaupunginhallitus, § 435, 20.10.2025

§ 178

Asemakaava nro 8848, I (Finlayson), II (Tammerkoski), III (Nalkala), Hämeenpuisto

TRE:7136/10.02.01/2020

Kaupunginvaltuusto, 10.11.2025, § 178

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Projektiarkkitehti Iina Laakkonen, puh. 040 806 3080, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Asemakaavaehdotus nro 8848 (päivätty 25.9.2023, tarkistettu 19.5.2025
ja 22.9.2025) hyväksytään.

Tiedoksi

Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan Liitto, Pirkanmaan elinkeino-
ja ympäristökeskus, muistuttajat (6 kpl), Virpi Ekholm, Heli
Toukoniemi, Mikko Siitonen, Sirpa Lehtonen, Jaana
Huttunen, asemakaavaavustajat(at)tampere.fi

Liitteet

- 1 Liite Yla 30.9.2025 Asemakaavan seurantalomake
- 2 Liite Yla 30.9.2025 Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelun muistio
- 3 Liite Yla 30.9.2025 Rakentamistapaohje
- 4 Liite Yla 30.9.2025 Asemakaavan selostus
- 5 Liite Yla 30.9.2025 Asemakaava
- 6 Liite Yla 30.9.2025 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin
- 7 Liite Yla 30.9.2025 Poistettava asemakaava

Yhdyskuntalautakunta, 27.05.2025, § 155

Valmistelijat / lisätiedot:
Montonen Hanna

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8848 (päivätty 25.9.2023 ja 19.5.2025 tarkastettu) hyväksytään asetettavaksi julkisesti nähtäville maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Asemakaavaehdotus esitetään nähtävilläolon jälkeen kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Perustelut

Kaupunkiympäristön palvelualue on valmistellut 25.9.2023 päivätyn ja 19.5.2025 tarkistetun asemakaavaehdotuksen nro 8848.

Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Asiakirjat ja lisätiedot ovat osoitteessa www.tampere.fi/kaavat/8848 kaavan nähtävilläpanosta alkaen.

Diaarinumero TRE: 7136/10.02.01/2020

Kaavan laatija Tampereen kaupunki, kaupunkiympäristön suunnittelu, asemakaavoitus, projektiarkkitehti Iina Laakkonen ja projektiarkkitehti Katariina Surakka

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on turvata Hämeenpuiston arvot historiallisena puistona ja osana viherverkostoa sekä Tampereen kansallista kaupunkipuistoa. Kaavan tavoitteena on kehittää Hämeenpuiston katuja osana keskustakehää ja parantaa joukkoliikenteen saavutettavuutta, kaikkien liikennemuotojen liikenneturvallisuutta ja käyttäjämukavuutta. Tavoitteena on lisäksi tukea Hämeenpuiston kehittämistä tapahtumien ja puistoa elävöittävien toimintojen suhteen.

Hämeenpuisto on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY). Se on 1830-luvun kaupunkisuunnitteluun liittyvä pisin yhtenäinen puistokäytävä Pohjoismaissa. Hämeenpuisto ja sitä reunustavat eri vuosikymmeninä rakennetut merkittävät julkiset rakennukset ja asuinkerrostalot muodostavat historiallisesti kerroksellisen, mittakaavaltaan yhtenäisen kaupunkitilan. Yli kilometrin mittainen Hämeenpuisto johtaa esplanadi-tyyppisenä katuna Tampereen kaupungin kannaksen halki Näsijärveltä Pyhäjärvelle. Puistolla on ollut keskeinen rooli kaupungin rakennetun ympäristön identiteetin muodostajana.

Asemakaava kuuluu maankäytön suunnittelun kaavoitusohjelmaan vuosille 2025–2029. Kaavatyö kuuluu asemakaavoitusohjelman ”Kasvun vyöhykkeen vahvistaminen” painopisteeseen. Kaavan tavoitevuosi on 2025. Kaavaa valmistellessa kaupungin ohjauksessa Sitowise Oy on laatinut Hämeenpuiston yleissuunnitelman, joka käsittää maisema- ja valaistussuunnittelun ja liikennesuunnitelman. Kaavakonsulttina on toiminut FCG Finnish Consulting Group Oy.

Asemakaavaprosessin vaiheet

Aloituspaihe

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma kuulutettiin nähtäville sekä lähetettiin tiedoksi osallisille. Aloituspaiheen aineisto oli nähtävillä 13.1. – 3.2.2022. Nähtävillä olon aikana pidettiin kaupunkilaisille auki kysymykset-

vastaukset palstaa, johon saatiin 28 kysymystä, joihin kaupunki kokosi vastaukset. Aiheet ryhmiteltiin; Kaavaprosessi, kaavoitus ja tapahtumat; Rakennukset ja rakentaminen; Puisto ja viheralueet; Liikenne ja liikkuminen. Kaavan aloitusvaiheessa saatiin myös 29 mielipidettä sekä 7 lausuntoa. Kaavan palaute oli ryhmiteltävissä samoilla teemoilla kuin kysymykset-vastaukset palstalla. Mielipiteissä kiinnitettiin huomiota mm. kaavaproessiin, tapahtumiin, alueen rakennuksiin ja rakentamiseen, puistoihin, viheralueisiin sekä liikenteeseen ja liikkumiseen.

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 23.3.2022.

Valmisteluvaihe

Asemakaavan valmisteluaineisto – tarkastettu osallistumis- ja arviointi suunnitelma, kaavaluonnosvaihtoehdot (A ja B), kaavaselostus ja selvitysaineisto, rakentamistapaohje sekä puiston ja liikenteen yleissuunnitelmat – olivat nähtävillä 29.09.– 20.10.2023. Lisäksi molemmista yleissuunnitelmavaihtoehdoista oli kaavan verkkosivulla katsottavissa 3D-mallinnukseen perustuva esittelyvideo. Valmisteluaineistoa esiteltiin yleisölle yleisötilaisuudessa 9.10.2023 Pääkirjasto Metson Lehmus-salissa. Tilaisuuden jälkeen jalkauduttiin Hämeenpuistoon kaavakävelylle keskustelemaan puiston arvoista ja suunnittelusta.

Kaavan valmisteluvaiheen aineistosta saatiin palautetta; lausuntoja 8 kpl ja kaupunkilaisten mielipiteitä 30 kpl. Kaavan palautteessa pidettiin kaavan tavoitteita hyvinä. Viranomaisen lausunnoissa todettiin, että molemmat ratkaisut turvaavat Hämeenpuiston arvot historiallisena puistona ja puiston roolin osana viherverkostoa sekä Tampereen kansallista kaupunkipuistoa. Uusi pyöräväylä heikentää symmetrisen Hämeenpuiston luonnetta, mutta nähtiin, että puiston symmetrisen sommitelman hahmottamisen kannalta puut ja niiden symmetrisyys keskikäytävän suhteen ovat kuitenkin tärkein elementti, jolle pyörätie jää alisteiseksi. Viranomaiset edellyttivät, että pyörätien laadukkaaseen toteutukseen ja sen pintamateriaalien sopeutumiseen arvoympäristön värimaailmaan tulee kiinnittää erityistä huomiota, ja puistopuiden kasvumahdollisuuksia ei saa heikentää rakentamisen aikana eikä puistoa huollettaessa.

Kaupunkilaisten palautteissa molemmat kaavaluonnosvaihtoehdot saivat kannatusta. Vaihtoehto B keräsi kuitenkin kokonaisuutena enemmän kannatusta ja uusi pyöräväylä sai enemmän puoltavaa palautetta. Vapauden patsaan tai muiden patsaiden siirrosta saapui paljon vastustavaa palautetta. Osa piti erillistä pyörätietä ja pyöräparkkeja turhina, ja itä-länsisuuntaista pyöräily-yhteyttä pidettiin myös etelä-pohjoissuuntaista tärkeämpänä. Mielipiteissä korostui näkemys, että alueen läpiajoliikennettä korostetaan liiaksi ja suunnitelmat eivät huomioi alueen asukkaita ja toimijoita. Liikenne aiheuttaa häiriötä myös öisin. Moni toivoi, että kadunvarsipysäköintiä ei vähennetä, ja suunnitelmien pysäköintipaikkoja ei pidetty riittävinä. Kaavan palaute esiteltiin yhdyskuntalautakunnalle ja liikennetoimikunnalle kesäkuussa 2024. Kaupunki ohjasi ratkaisuun, ettei Hämeenpuiston ajoratoihin tehdä muutoksia.

Puiston yleissuunnitelmaa kehitettiin niin, että patsaat säilytetään pääasiassa nykyisillä paikoillaan. Keskusaukiota, kuten muitakin puiston aukioita on kehitetty suunnittelun tavoitteiden mukaisesti arvot turvaten.

Kaavaehdotus

Asemakaavaa on tarkistettu kaavan valmisteluvaiheesta saadun palautteen perusteella ja tarkentuvan suunnittelun myötä kaavaehdotukseksi. Kaavalla mahdollistetaan uusi pyöräväylä puiston itäosaan ja kaava ohjaa laadukkaaseen ja kulttuuriympäristöön sopivaan toteutukseen. Uuden pyöräväylän sijoittaminen puiston itäosan puiden väliin mahdollistaa pääreittitasoisen laadukkaan jalankulusta erotellun pyörätien, joka on käytössä myös tapahtumien aikana. Erillinen pyörätie vapauttaa puiston keskikäytävän kävelylle, oleskelulle ja tapahtumille. Vaikka uusi pyörätie rikkoo puiston symmetriaa, puurivien säilyessä puiston keskeinen arvo, puurivien symmetria, säilyy. Kaavaa, kaava-alueen rajausta, rakentamistapaohjetta ja kaavan yleismääräyksiä on tarkennettu.

Asemakaavan ehdotusaineisto – tarkastettu osallistumis- ja arviointi suunnitelma, kaavaehdotuskartta, kaavaselostus, selvitys- ja suunnitelma-aineisto, mm. puiston ja liikenteen yleissuunnitelmat, yleissuunnitelman mallinnettu video sekä rakentamistapaohje – kuulutetaan nähtäville.

Lausunnot

Pirkanmaan Ely, Pirkanmaan Liitto ja Pirkanmaan maakuntamuseo

Tiedoksi

Pirkanmaan Ely-keskus, Virpi Ekholm, Heli Toukoniemi, Mikko Siitonen, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen

Kokouskäsittely

lina Laakkonen ja Timo Seimelä olivat paikalla asiantuntijoina ja poistuivat kokouksesta esitystensä jälkeen ennen päätöksentekoa.

Esittelijä teki teknisiä korjauksia liitteeseen tark Osallistumis ja arviointisuunnitelma, johon korjattiin päivämäärä- ja internetosoitteita sekä lisäsi oheismateriaaliksi Hämeenpuiston valaistussuunnitelman.

Puheenjohtaja totesi näin korjauksien ja lisäyksen olevan asian käsittelyn pohjana.

Liitteet

- 1 Liite Yla 27.5.2025 Asemakaava
- 2 Liite Yla 27.5.2025 Asemakaavaselostus
- 3 Liite Yla 27.5.2025 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite Yla 27.5.2025 Poistettava asemakaava
- 5 Liite Yla 27.5.2025 Rakentamistapaohje
- 6 Liite Yla 27.5.2025 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin
- 7 Liite Yla 27.5.2025 tark Osallistumis- ja arviointisuunnitelma_korjattu 27.5.2025.pdf
- 8 Liite Yla 27.5.2025 tark Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- 9 Liite Yla 27.5.2025 Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelun muistio

Yhdyskuntalautakunta, 30.09.2025, § 246

Valmistelijat / lisätiedot:
Montonen Hanna

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8848 (päiväty 25.9.2023, tarkistettu 19.5.2025 ja 22.9.2025) hyväksytään ja esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Perustelut

Kaupunkiympäristön palvelualue on valmistellut 25.9.2023 päivätyn ja 19.5.2025 ja 22.9. tarkistetun asemakaavaehdotuksen nro 8848. Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Asemakaava-aineisto on osoitteessa www.tampere.fi/kaavat/8848

Diaarinumero TRE: 7136/10.02.01/2020

Asemakaavan ehdotusaineisto – tarkastettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaavaehdotuskartta, kaavaselostus, selvitys- ja suunnitelma-aineisto, mm. puiston ja liikenteen yleissuunnitelmat, yleissuunnitelman mallinnettu video sekä rakentamistapaohje – olivat nähtävillä 29.5.-30.6.2025.

Kaavaehdotuksesta saatiin 3 lausuntoa ja 6 muistutusta. Lausunnoissaan viranomaiset pitivät kaavan ratkaisuja hyvinä ja esittivät tarkennustoiveen kaavan yleismääräykseen, jolla pyritään ohjaamaan uuden lain mukaan puiston luvasta vapautettujen rakentamiskohteiden hyväksyttämistä rakennusvalvonnassa. Yleismääräystä tarkennettiin teknisesti muotoon: "Hämeenpuiston valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön alue: Tulee huomioida, että tällä alueella kaikilla rakentamistoimenpiteillä on merkittävää vaikutusta kulttuuriympäristöön ja kaupunkikuvaan". Tarkennettu määräys päivitettiin rakentamistapaohjeeseen ja kaavaselostukseen. Kaavaselostukseen tarkennettiin myös maakuntakaavaa ja yleiskaavaa koskevat tiedot. Ei muita toimenpiteitä kaavaan. Muutokset eivät edellytä uutta nähtävilläoloa.

Tiedoksi

yhdyskuntalautakunnan päätöksestä: muistuttajat (6); valtuuston päätöksestä: Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan Liitto, Pirkanmaan elinkeino- ja ympäristökeskus, muistuttajat (6 kpl), Virpi Ekholm, Heli Toukonieni, Mikko Siitonen, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen, asemakaavaavustajat@tampere.fi

Kokouskäsittely

Iina Laakkonen ja Timo Seimelä olivat paikalla asiantuntijoina ja poistuivat kokouksesta esitystensä jälkeen ennen päätöksentekoa.

Matti Höyssä ehdotti, että asia jätetään pöydälle. Ehdotus raukesi kannattamattomana.

Liitteet

- 1 Liite Yla 30.9.2025 Asemakaava
- 2 Liite Yla 30.9.2025 Asemakaavan selostus
- 3 Liite Yla 30.9.2025 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite Yla 30.9.2025 Rakentamistapaohje
- 5 Liite Yla 30.9.2025 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin
- 6 Liite Yla 30.9.2025 Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelun muistio
- 7 Liite Yla 30.9.2025 Poistettava asemakaava

Kaupunginhallitus, 20.10.2025, § 435

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Asemakaavaehdotus nro 8848 (päivätty 25.9.2023, tarkistettu 19.5.2025 ja 22.9.2025) hyväksytään.

Perustelut

Hämeenpuisto on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY). Se on 1830-luvun kaupunkisuunnitteluun liittyvä pisin yhtenäinen puistokäytävä Pohjoismaissa. Hämeenpuisto ja sitä reunustavat eri vuosikymmeninä rakennetut merkittävät julkiset rakennukset ja asuinkerrostalot muodostavat historiallisesti kerroksellisen, mittakaavaltaan yhtenäisen kaupunkitilan. Yli kilometrin pituinen esplanadi-tyyppinen puistokatu kulkee Tampereen kaupungin kannaksen halki Näsijärveltä Pyhäjärvelle.

Asemakaavamuutoksella turvataan Hämeenpuiston arvot historiallisena puistona ja osana viherverkostoa sekä Tampereen kansallista kaupunkipuistoa. Kaavalla kehitetään Hämeenpuiston katuja osana keskustan kehää ja parannetaan joukkoliikenteen saavutettavuutta, kaikkien puistossa liikkuvien liikenneturvallisuutta ja käyttäjämukavuutta. Kaavaratkaisu tukee myös Hämeenpuiston kehittämistä tapahtumien ja puistoa elävöittävien toimintojen suhteen.

Kaavalla mahdollistetaan uusi pyöräväylä puiston itäosaan, ja kaava ohjaa laadukkaaseen ja kulttuuriympäristöön sopivaan toteutukseen. Pyöräväylän sijoittaminen puiston itäosan puiden väliin mahdollistaa pääreittitasoisen laadukkaan jalankulusta erotellun pyörätien, joka on käytössä myös tapahtumien aikana. Erillinen pyörätie vapauttaa puiston keskikäytävän kävelylle, oleskelulle ja tapahtumille. Vaikka uusi pyörätie rikkoo puiston symmetriaa puurivien säilyessä puiston keskeinen arvo,

puurivien symmetria, säilyy. Keskusaukiota, kuten muitakin puiston aukioita, on kehitetty suunnittelun tavoitteiden mukaisesti arvot turvaten. Hämeenpuiston ajoratoihin ei tehdä muutoksia.

Tiedoksi

Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan Liitto, Pirkanmaan elinkeino- ja ympäristökeskus, muistuttajat (6 kpl), Virpi Ekholm, Heli Toukoniemi, Mikko Siitonen, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen, asemakaavaavustajat(at)tampere.fi

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Liitteet

- 1 Liite Yla 30.9.2025 Asemakaava
- 2 Liite Yla 30.9.2025 Asemakaavan selostus
- 3 Liite Yla 30.9.2025 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite Yla 30.9.2025 Rakentamistapaohje
- 5 Liite Yla 30.9.2025 Poistettava asemakaava
- 6 Liite Yla 30.9.2025 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin
- 7 Liite Yla 30.9.2025 Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelun muistio

Kaupunginvaltuusto, § 179, 10.11.2025
Yhdyskuntalautakunta, § 318, 21.11.2023
Yhdyskuntalautakunta, § 132, 29.04.2025
Kaupunginhallitus, § 451, 27.10.2025

§ 179

Asemakaava nro 8565, XVI (Tammela), Itsenäisyydenkatu 7-9, täydennysrakentaminen

TRE:786/10.02.01/2018

Kaupunginvaltuusto, 10.11.2025, § 179

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Kaavoitusarkkitehti Nella Rajala, puh. 044 431 4478, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Asemakaavaehdotus nro 8565 (päiväty 3.9.2018, tarkistettu 5.11.2019,
30.10.2023, 27.5.2024 ja 22.4.2025) hyväksytään.

Tiedoksi

Hakija, Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan maakuntamuseo,
Pirkanmaan liitto, muistuttajat 5 kpl, asemakaavaavustajat@tampere.fi,
Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen

Liitteet

- 1 Liite yla 29.4.2025 Asemakaava
- 2 Liite yla 29.4.2025 Asemakaavan selostus
- 3 Liite yla 29.4.2025 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite yla 29.4.2025 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin
- 5 Liite yla 29.4.2025 Viranomaisneuvottelun muistio
- 6 Liite Kh 27.10.2025 Asemakaava, tekn. tark. 20102025
- 7 Liite Kh 27.10.2025 Asemakaavan selostus, tekn. tark 20102025

Yhdyskuntalautakunta, 21.11.2023, § 318

Valmistelijat / lisätiedot:
Karppinen Elina

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8565 (päiväty 3.9.2018, tarkistettu 25.11.2019
ja 30.10.2023) hyväksytään asetettavaksi nähtäville.

Asemakaavaehdotus esitetään nähtävilläolon jälkeen kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi edellyttäen, että kaavan toteuttamiseen liittyvät sopimukset on hyväksytty.

Perustelut

Kaupunkiympäristön palvelualue on valmistellut 3.9.2018 päivätyn ja 25.11.2019 sekä 30.10.2023 tarkistetun asemakaavan ja asemakaavamuutoksen nro 8565. Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Lisätietoja osoitteessa: <https://ekstrat.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8565>

Diaarinumero: TRE:786/10.02.01/2018

Kaavan laatija: Tampereen kaupunki, kaupunkiympäristön suunnittelu, asemakaavoitus, kaavoitusarkkitehti Nella Rajala, projektiarkkitehdit Anna Hyyppä ja Sanna Lahti

Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan purkava täydennysrakentaminen, joka vastaa tiivistyvän kaupunkirakenteen tarpeisiin. Tontilla sijaitseva nykyinen rakennus puretaan ja tilalle rakennetaan katujen puolelta 4–9-kerroksinen ja sisäpihan puolelta yksikerroksinen opiskelija-asuinrakennus, jonka katutasoon sijoittuu liiketilaa. Asemakaavan muutos tukee kaupungin strategian ja keskustan osayleiskaavan mukaisesti Tammelan alueen kehittämistä ja täydennysrakentamista. Asemakaavamuutoksen jälkeen tontilla on kokonaisrakennusoikeutta yhteensä 9700 kerrosalaneliömetriä (jatkossa k-m²) eli 5740 k-m² enemmän verrattuna nykytilanteeseen. Suunnittelualueen tonttitehokkuus kasvaa tehokkuusluvusta $e = 2,2$ tehokkuuslukuun $e = 5,4$.

Asemakaava mahdollistaa uusien ympäristöhäiriöiltä suojattujen opiskelija-asuntojen sekä vihreiden oleskelupihojen rakentamisen. Vihreäksi istutettavat oleskelualueet sijoittuvat tontin pohjoisosan yksikerroksisen osan sekä Itsenäisyydenkatua reunustavan nelikerroksisen osan kattopihoille. Hanke on mahdollista toteuttaa autottomana. Pyöräpysäköintipaikat ja pyörien huoltotilat tulee toteuttaa erityisen laadukkaasti.

Aloituspaihe

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma kuulutettiin nähtäville 22.2.2018 sekä lähetettiin tiedoksi osallisille. Asemakaavan aloituspaiheessa järjestettiin yleisötilaisuus Galleria Nottbeckissä 5.3.2018. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin kuusi viranomaisten kommenttia ja viisi mielipidettä. Aloituspaiheen aineistosta saatu palaute koski ilmanlaadun ja melun huomioimista, hulevesien käsittelyä, riittävien ulko-oleskelutilojen tarvetta, näkymien tutkimista erityisesti Hämeenkadulta, rakennuksen kulttuurihistoriallista arvoa, nykyisten liiketilojen toimintaedellytyksien takaamista, uusien liiketilojen toiminnallisuutta, tontin mahdollista vähäautoisuutta sekä uudisrakennuksen arkkitehtuuria.

Valmisteluvaihe

Asemakaavan valmisteluaineisto oli nähtävillä 6.–27.9.2018. Valmisteluaineistoa esiteltiin yleisölle asukastilaisuudessa 18.9.2018 Galleria Nottbeckissä. Valmisteluaineistosta saatiin kuusi viranomaiskommenttia ja kaksi mielipidettä. Palautteessa nousi esiin melumääräysten tarkentaminen, korttelin valoisuus, palomääräykset ja päätyikkunoiden sijoittelu. Pihasuunnittelua edellytettiin tarkennettavaksi ja rakennusta madallettavaksi, jotta uudisrakennuksen sijaan Hämeenkadun päätenäkymän hallitsevana elementtinä säilyy rautatieaseman kellotorni.

Ehdotusvaihe

Asemakaavaehdotus siihen liittyvine aineistoineen oli julkisesti nähtävillä 12.12.2019-20.1.2020. Kaavaehdotuksesta saatiin yksi viranomaislausunto ja yksi muistutus. Palautteessa vaadittiin muutoksia rakennuksen massoitteeluun Hämeenkadun RKY-alueen arvojen turvaamiseksi sekä huomautettiin melu- ja ilmanlaatumääräyksistä. Lisäksi muistutettiin koko korttelin valoisuuden ja asumisen viihtyisyyden huomioimisesta sekä muiden korttelin tonttien täydennysrakentamismahdollisuuksien säilyttämisestä.

Lausunnot

Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan maakuntamuseo, ympäristönsuojelu, terveydensuojelu

Tiedoksi

Hakija, Pirkanmaan ELY-keskus, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen

Kokouskäsittely

Tiina Leppänen-Kaarsalo ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Jouni Sirén kannatti ehdotusta.

Puheenjohtajan äänestysesitys: Asian palauttaminen uudelleen valmisteltavaksi = JAA, Asian käsittelyn jatkaminen = EI

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: Palautusehdotus hylättiin äänin 2 – 10, 1 tyhjä.

Asian käsittelyä jatkettiin.

Äänestykset

Asian palauttaminen uudelleen valmisteltavaksi = JAA, Asian käsittelyn jatkaminen = EI

Kyllä

Jouni Sirén
Tiina Leppänen-Kaarsalo

Ei

Terhi Leino
Riina-Eveliina Eskelinen
Reeta Ahonen
Antti Ivanoff
Jaakko Vuorio
Pekka Salmi
Matti Järvinen

Jenny Vaara
Antti Moisander
Ville Tynkkynen
Tyhjä
Jari Saari

Liitteet

- 1 Liite yla 21.11.2023 Asemakaava
- 2 Liite yla 21.11.2023 Asemakaavan selostus ja kaupungin vastine muistutuksiin
- 3 Liite yla 21.11.2023 Asemakaavan seurantalomake

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Viitesuunnitelma
- 2 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Pihasuunnitelma
- 3 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Meluselvitys
- 4 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Ilmanlaatuselvitys
- 5 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Rakennushistoriaselvitys
- 6 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Korttelisuunnitelma
- 7 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Ote kaupunkikuvatoimikunnan pöytäkirjasta
- 8 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Aloitus- ja valmisteluvaiheen kommentit
- 9 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Lausunto ELY
- 10 Oheismateriaali yla 21.11.2023 Muistutus

Yhdyskuntalautakunta, 29.04.2025, § 132

Valmistelijat / lisätiedot:
Karppinen Elina

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin ja lisäksi hyväksyttiin seuraava toivomusponsi: Lautakunta toivoo, että Itsenäisyydenkatu 7-9 purkavan kaavaratkaisun uudisrakennuksessa hyödynnettäisiin purettavan rakennuksen (Pankkipalatsi) osia mahdollisuuksien mukaan ja tuodaan soveltuvin osin esille purettu rakennuksen kulttuurihistoriaa. Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Eriävä mielipide

Tiina Leppänen-Kaarsalo

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8565 (päivätty 3.9.2018, tarkistettu 5.11.2019, 30.10.2023, 27.5.2024 ja 22.4.2025) hyväksytään ja esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi edellyttäen, että kaavan toteuttamiseen liittyvät sopimukset on hyväksytty.

Perustelut

Kaupunkiympäristön palvelualue on valmistellut 3.9.2018 päivätyn ja 5.11.2019, 30.10.2023, 27.5.2024 ja 22.4.2025 tarkistetun asemakaavan ja

asemakaavamuutoksen nro 8565. Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan. Asemakaava-aineisto on osoitteessa www.tampere.fi/kaavat/8565.

Diaarinumero: TRE:786/10.02.01/2018

Tarkistettu asemakaavaehdotus oli nähtävillä 23.11.2023-5.1.2024.

Kaavaehdotuksesta saatiin kaksi viranomaislausuntoa ja niihin täydentävät lausunnot, kaupunkikuvatoimikunnan lausunto ja viisi muistutusta. Viranomaisneuvottelu järjestettiin 7.2.2024.

Yksityishenkilöiden muistutuksissa korostui rakennuksen purkamisen vastustamisen ja uudisrakennuksen arkkitehtuuri. Vastustusta aiheutti erityisesti purkamisen aiheuttamat päästöt, mutta myös alueen identiteetin ja kulttuuriympäristöarvojen heikentyminen.

Kaava-aineistoon lisättiin selvitykset rakennuksen säilyttämisestä ja perustelut purkamiselle. Kaavakartalle lisättiin määräykset suurimmasta sallitusta korkeusasemasta, kattopihan perustasosta ja Itsenäisyydenkadun räystäslinjasta sekä vaatimus Itsenäisyydenkadun puoleisen julkisivun ääneneristävyydestä, tarkennettiin rakennusaloja sekä poistettiin päällekkäisiä julkisivumääräyksiä ja ylimääräisiä ympäristöhäiriömääräyksiä. Yleismääräyksiin lisättiin vaatimus pääkäyttötarkoituksen mukaisesta muuntojoustavuuden huomioimisesta rakennussuunnittelussa. Vaikutusten arviointia tarkennettiin purkamisen vaikutuksista, lämpösaarekeilmiöstä ja hulevesien hallinnasta.

Tiedoksi

hakija, Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan liitto, muistuttajat 5 kpl, asemakaavaavustajat@tampere.fi, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen

Kokouskäsittely

Jouni Sirén ehdotti, että asia jätetään pöydälle. Tiina Leppänen-Kaarsalo kannatti Sirénin ehdotusta.

Koska oli tehty kannatettu pöydällepanoehdotus, jota ei voitu yksimielisesti hyväksyä, asiasta oli äänestettävä.

Puheenjohtajan äänestysesitys: Asian käsittelyn jatkaminen = JAA, Asian jättäminen pöydälle = EI

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: Asian käsittelyn jatkaminen hyväksyttiin äänin 7-5, 1 poissa.

Asian käsittelyä jatkettiin.

Jaakko Vuorio teki seuraavan toivomusponsiehdotuksen: "Lautakunta toivoo, että Itsenäisyydenkatu 7-9 purkavan kaavaratkaisun uudisrakennuksessa hyödynnettäisiin purettavan rakennuksen (Pankkipalatsi) osia mahdollisuuksien mukaan ja tuodaan soveltuvin osin esille purettu rakennuksen kulttuurihistoriaa."

Ilkka Porttikivi ja Jari Saari kannattivat Vuorion ehdotusta.
Toivomusponsiehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestykset

Asian käsittelyn jatkaminen = JAA, Asian jättäminen pöydälle = EI

Kyllä

Vuorio Jaakko
Tynkkynen Ville
Eskelinen Riina-Eveliina
Porttikivi Ilkka
Ivanoff Antti
Vaara Jenny
Järvinen Matti

Ei

Saari Jari
Sirén Jouni
Leppänen-Kaarsalo Tiina
Leino Terhi
Schafeitel Yrjö

Liitteet

- 1 Liite yla 29.4.2025 Asemakaava
- 2 Liite yla 29.4.2025 Asemakaavan selostus
- 3 Liite yla 29.4.2025 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite yla 29.4.2025 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin
- 5 Liite yla 29.4.2025 Viranomaisneuvottelun muistio

Kaupunginhallitus, 27.10.2025, § 451

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Asemakaavaehdotus nro 8565 (päiväty 3.9.2018, tarkistettu 5.11.2019, 30.10.2023, 27.5.2024 ja 22.4.2025) hyväksytään.

Perustelut

Asemakaavamuutoksella mahdollistetaan purkava täydennysrakentaminen. Tontilla sijaitseva nykyinen rakennus puretaan ja tilalle rakennetaan katujen puolelta 4-9-kerroksinen ja sisäpihan puolelta yksikerroksinen opiskelija-asuinrakennus, jonka katutasoon sijoittuu liiketilaa. Asemakaavamuutoksen jälkeen tontilla on kokonaisrakennusoikeutta yhteensä 9700 kerrosalaneliömetriä.

Asemakaavan suunnittelualueen viereisellä tontilla on käynnissä erillinen asemakaavamuutos nro 8921, jonka yhteydessä kaupunki hankkii omistukseensa aiemmin tontilla sijainneen julkisen jalankulkualueen (osa Tammelankatua). Jalankulkualueen siirtyminen yleiseksi alueeksi jakaa aiemman 281-korttelin kahteen osaan, joista eteläiselle osalle on annettava uusi numero 673. Tarve uudelle korttelinumerolle huomattiin vasta asemakaavamuutosta 8921 valmistellessa, joten kaavaan 8565 uusi korttelinnumero korjattiin teknisenä tarkistuksena ennen kaupunginhallituksen käsittelyä.

Asemakaavamuutokseen nro 8565 liittyvä kaupungin ja Tampereen opiskelija-asuntosäätiö sr:n välinen maankäyttösopimus on hyväksytty asunto- ja kiinteistölautakunnassa 11.9.2025 § 184.

Tiedoksi

hakija, Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan liitto, muistuttajat 5 kpl, asemakaavaavustajat@tampere.fi, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Jocka Träskbäck ilmoitti olevansa esteellinen (hallintolaki 28.1 §). Esteellisyys todettiin hallintolain 28 §:n 1 momentin 7) kohdan perusteella. Hän poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Varajäsen Matti Helimo osallistui kokoukseen tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan ja poistui kokouksesta sen jälkeen.

Liitteet

- 1 Liite Kh 27.10.2025 Asemakaava, tekn. tark. 20102025
- 2 Liite Kh 27.10.2025 Asemakaavan selostus, tekn. tark 20102025
- 3 Liite yla 29.4.2025 Asemakaava
- 4 Liite yla 29.4.2025 Asemakaavan selostus
- 5 Liite yla 29.4.2025 Asemakaavan seurantalomake
- 6 Liite yla 29.4.2025 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin
- 7 Liite yla 29.4.2025 Viranomaisneuvottelun muistio

Kaupunginvaltuusto, § 180, 10.11.2025
Yhdyskuntalautakunta, § 184, 16.08.2022
Yhdyskuntalautakunta, § 129, 03.05.2023
Kaupunginhallitus, § 8, 15.01.2024
Kaupunginvaltuusto, § 9, 29.01.2024
Kaupunginhallitus, § 173, 22.04.2024
Kaupunginhallitus, § 436, 20.10.2025

§ 180

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös asemakaavaa nro 8798 koskevassa asiassa

TRE:4319/10.02.01/2019

Kaupunginvaltuusto, 10.11.2025, § 180

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Kaavoitusarkkitehti Altti Moisala, puh. 044 431 4369, ja juristi Patricia Nikko puh. 0400 239 710, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 18.8.2025, 1511/2025 merkitään tiedoksi.

Tiedoksi

Hanna Montonen, Altti Moisala, Patricia Nikko

Liitteet

1 Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 18.08.2025
(Verkkojulkisuus rajoitettu)

Yhdyskuntalautakunta, 16.08.2022, § 184

Valmistelijat / lisätiedot:
Karppinen Elina

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8798 (päiväty 31.5.2021 ja tarkistettu 6.6.2022) hyväksytään asetettavaksi nähtäville.

Asemakaavaehdotus esitetään nähtävilläolon jälkeen kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi edellyttäen, että kaavan toteuttamiseen liittyvät sopimukset on hyväksytty.

Perustelut

Kaupunkiympäristön palvelualue on valmistellut 31.5.2021 päivätyn ja 6.6.2022 tarkistetun asemakaavan ja asemakaavamuutoksen nro 8798. Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Lisätietoja osoitteessa: <https://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8798>

Diaarinumero: TRE:4319/10.02.01/2019

Kaavan laatija

Tampereen kaupunki, kaupunkiympäristön suunnittelu, asemakaavoitus
Kaavoitusarkkitehti Altti Moisala

Asemakaavalla mahdollistetaan Amurin kaupunginosassa Satakunnankadun ja Kortelahdenkadun kulmassa sijaitsevan kortteli 39:n tonttien purkava uudisrakentaminen. Hanke on ensimmäinen aluetta uudistava asemakaavahanke, ja se pohjaa keskustan strategisen osayleiskaavan Amurin uudistamista koskeviin merkintöihin.

Asemakaavamuutos mahdollistaa tonteilla huomattavasti nykyistä tehokkaamman rakentamisen. Uudistuksessa on pyritty huomioimaan paikallisesti arvokkaan asuinalueen arvoja.

Asemakaavamuutos koskee koko korttelia ja pientä osaa katualuetta. Kortteliin annetaan rakennusoikeutta 9000 kerrosalaneliömetriä. Uutta rakennusoikeutta on 6855 k-m². Tonttitehokkuudeksi e muodostuu 3,38 (oli ennen noin 0,8). Pääkäyttötarkoitus asemakaava-alueella on asuinrakennusten korttelialue, jonne saa rakentaa myös liike- ja toimisto-, työ- ja palvelutiloja. Rakennusoikeudesta 200 k-m² tulee käyttää liike-, toimisto- tai työtiloiksi ja 1,5% asumisen kerrosalasta asukkaiden yhteistiloiksi.

Kortelahdenkadun ja Satakunnankadun kulmaan on osoitettu korkeintaan yhdeksänkerroksisen rakennuksen rakennusala. Satakunnankadun puolella ja Suokadun päädyssä on viisikerroksisen rakennuksen mahdollistavat rakennusalat. Julkisivujen tulee olla muurattuja ja suurin sallittu runkosyvyys on 16,5m.

Lisäksi tontille saa rakentaa rakennusalojen ulkopuolelle sijoittuvan talousrakennuksen. Pysäköinti on mahdollistettu tontilla pihakannen alla.

Tontin luoteiskulmaan on varattu maanvaraista tilaa isojen puiden istutusta varten. Kaavassa on ympäristön laatuun kohdistuvat määräykset viherkertoimesta, melusuojuksesta, hulevesien käsittelystä ja ilmanotosta. Laadukasta oleskelupihaa tulee olla 10 % asumisen kerrosalasta, ja sitä voidaan sijoittaa sekä maan tasoon että kattopihoille.

Autojen ja polkupyörien pysäköinnistä on kaupungin normien mukaiset määräykset.

Kaavamuutos johtaa purkavaan uudisrakentamiseen

Kaavan mahdollistama rakentaminen muuttaa merkittävästi alueen kaupunkikuvaa, vähentää maanvaraista, hulevesiä imeyttävää

maanpintaa sekä tuo alueelle varjostusvaikutusta. Tehokkaampi rakentaminen tuo alueelle lisää asukkaita hyvien kävely-, pyöräily- ja joukkoliikenneyhteyksien lähelle.

Alueelle hyväksytty yleiskaava mahdollistaa voimakkaan uudistumisen alueella. Tämä asemakaavamuutos on alueella ensimmäinen, ja sen vaikutuksia alueen kehitykseen pyritään arvioimaan laajemmin. Samalla tehokkuudella rakennettaessa alueen vehreys ja avaruus vähenevät. Niitä ja muita alueen arvokkaita piirteitä, kuten 1800-luvulta periytyvää korttelirakennetta ja 1960-luvun uudistuksessa muotoutunutta rakennusten pohjoiseteläsuuntaista sommitelmaa on kuitenkin mahdollista jossain määrin säilyttää.

Asemakaavaprosessin vaiheet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä viitesuunnitelma kuulutettiin nähtäville sekä lähetettiin tiedoksi osallisille. Asemakaavamuutosta esiteltiin yleisötilaisuudessa 22.1.2020. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin 4 viranomaiskommenttia sekä 40 mielipidettä. Palautteessa kritisoi erityisesti suunnitellun rakentamisen korkeutta. Viranomaispalautteessa vaadittiin vaikutusten arviointia suuremmalla alueella.

Asemakaavan valmisteluaineistossa oli mukana kolme kaavaluonnosvaihtoehtoa. Aineistosta saatiin kuusi viranomaislausuntoa ja 23 mielipidettä. Palautteessa kehoitettiin alueen arvojen tarkempaan selvittämiseen, toivottiin matalampaa (ja korkeampaa) rakentamista ja annettiin näkemyksiä vaihtoehtojen paremmuuksista. Palautteen perusteella selvityksiä täydennettiin. Ehdotukseen valittiin massoitteluratkaisu, joka pysyy kohtuullisen korkuisena ja päämassaltaan pohjoiseteläsuuntaisena.

Henkilötietoja sisältävän oheismateriaalin verkkojulkisuutta on rajoitettu.

Tiedoksi

hakija, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen

Liitteet

- 1 Liite YLA 16.8.2022 Asemakaava
- 2 Liite YLA 16.8.2022 Asemakaavan selostus ja kaupungin vastine
- 3 Liite YLA 16.8.2022 Asemakaavan seurantalomake

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali YLA 16.8.2022 Viitesuunnitelma
- 2 Oheismateriaali YLA 16.8.2022 Korttelikokonaisuus
- 3 Oheismateriaali YLA 16.8.2022 Pihasuunnitelma
- 4 Oheismateriaali YLA 16.8.2022 Viherkerroinlaskelma
- 5 Oheismateriaali YLA 16.8.2022 Hulevesisuunnitelma
- 6 Oheismateriaali YLA 16.8.2022 Amurin inventointiraportti
- 7 Oheismateriaali YLA 16.8.2022 Kulttuurihistoriallisen arvon selvitys
- 8 Oheismateriaali YLA 16.8.2022 Liikennemeluselvitys
- 9 Oheismateriaali YLA 16.8.2022 Palaute- ja vastineraportti
- 10 Oheismateriaali YLA 16.8.2022 Viranomaislausunnot

Yhdyskuntalautakunta, 03.05.2023, § 129

Valmistelijat / lisätiedot:
Karppinen Elina

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8798 (päivätty 31.5.2021, tarkistettu 6.6.2022 ja 24.4.2023) hyväksytään ja esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi edellyttäen, että kaavan toteuttamiseen liittyvät sopimukset on hyväksytty.

Perustelut

Kaupunkiympäristön palvelualue on valmistellut 31.5.2021 päivätyn, 6.6.2022 ja 24.4.2023 tarkistetun asemakaavan ja asemakaavamuutoksen nro 8798. Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Lisätietoja osoitteessa: <https://www.tampere.fi/cgi-bin/kaava/kaavadoc?8798>

Diaarinumero: TRE:4319/10.02.01/2019

Kaavan laatija: Tampereen kaupunki, kaupunkiympäristön suunnittelu, asemakaavoitus

Kaavaehdotuksesta saatiin kolme viranomaislausuntoa ja 18 muistutusta. Lausunnoissa todettiin asemakaavaluonnoksen ja vaikutusten arvioinnin kehittyneen parempaan suuntaan.

ELY-keskus totesi, että laajempialainen vaikutusten arviointi olisi edelleen tarpeen ja laajempialainen kaavamuutos olisi tarkoituksenmukaisin suunnitteluväline.

Koko alueen kehittymisen osalta ELY-keskus kiinnitti huomiota mm. lisääntyvän liikenteen aiheuttamaan meluun, hulevesien käsittelyyn, lämpösaarekeilmiöön sekä siihen, että kaikkiin kortteleihin pystytään järjestämään riittävät ja valoisat ulko-oleskelualueet.

Melun osalta ELY-keskus esitti VNP 1993/1192 viitaten, että päivämelutason saavuttaessa 55-60 dB(A):n tason, tulisi huoneistojen avautua myös ns. hiljaisen julkisivun puolelle, eikä parvekkeita saisi sijoittaa julkisivulle, jonka keskiäänitaso ylittää 60dB.

Ilmastonäkökulmasta tulisi selvittää myös rakennusten säilyttämistä sisältävä vaihtoehto ja elinkaarivertailua. Amurintunnelin hankkeen läheisyyteen liittyvät riskit tulisi tutkia.

Yksityishenkilöiden ja yhteisöjen muistutuksissa korostui kritiikki rakentamisen määrää ja korkeutta kohtaan sekä koko alueen muutoksen aiheuttamaa puuston, vehreyden ja väljyyden vähenemistä kohtaan.

Lisäksi muistutuksissa mainittiin hulevesien käsittelystä, lisääntyvän liikenteen aiheuttamasta turvattomuudesta ja melusta, kansipihojen vaikutuksesta, kesän kuumuudesta sekä alueen arvoista ja yhtenäisyydestä.

Palautteen perusteella asemakaavaehdotusta muutettiin vähentämällä kortteliin osoitettua rakennusoikeutta 500 kerrosneliömetriä. Kaupungin vastineet ovat erillisessä liitteessä.

Henkilötietoja sisältävän oheismateriaalin verkkojulkisuutta on rajoitettu.

Tiedoksi

yhdyskuntalautakunnan päätöksestä: muistuttajat (18), valtuuston päätöksestä: hakija, Pirkanmaan ELY-keskus, viranomaislausunnon ehdotuksen nähtävilläoloaikana antaneet viranomaiset (3) ja muistuttajat (18), Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen

Kokouskäsittely

Jouni Sirén teki seuraavan muutosehdotuksen: "Asemakaavan yleismääräyksiin lisätään lause: Rakennuksen julkisivujen tulee olla pääosin muurattuja tai rapattuja. Perustelu: Kuten asemakaavassa todetaan, kyseessä on kaupunkikuvallisesti tärkeä korttelialue. Siksi tulee asemakaavalla varmistaa, että julkisivut toteutetaan laadukkaasti. Asemakaavan edellisessä versiossa, joka asetettiin nähtäville yhdyskuntalautakunnan kokouksessa 16.8.2022 oli samansisältöinen määräys (ju-57: rakennuksen julkisivujen tulee olla pääosin paikalla muurattuja)."

Tiina Mikkonen kannatti ehdotusta.

Koska oli tehty kannatettu muutosehdotus, jota ei voitu yksimielisesti hyväksyä, asiasta oli äänestettävä.

Äänestysesitys: esittelijän päätösehdotus = JAA, Sirénin muutosehdotus = EI

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: Esittelijän päätösehdotus hyväksyttiin äänin 7-5, 1 tyhjä.

Äänestykset

esittelijän päätösehdotus = JAA, Sirénin muutosehdotus = EI

Kyllä

Matti Järvinen
Aleksi Jäntti
Antti Ivanoff
Terhi Marjukka Leino
Reeta Ahonen
Riina-Eveliina Eskelinen
Leena Heino

Ei

Jaakko Vuorio
Jouni Sirén
Tiina Leppänen-Kaarsalo

Tiina Mikkonen
Joakim Vigelius
Tyhjä
Jari Saari

Liitteet

- 1 Liite YLA 3.5.2023 Asemakaava
- 2 Liite YLA 3.5.2023 Asemakaavan selostus
- 3 Liite YLA 3.5.2023 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite YLA 3.5.2023 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Amurin inventointiraportti
- 2 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Hulevesisuunnitelma
- 3 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Kulttuurihistoriallisen arvon selvitys
- 4 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Liikennemeluselvitys
- 5 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Pihasuunnitelma
- 6 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Viherkerroinlaskelma
- 7 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Viitesuunnitelma
- 8 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Viranomaislausunnot

Kaupunginhallitus, 15.01.2024, § 8

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Asemakaavaehdotus nro 8798 (päiväty 31.5.2021, tarkistettu 6.6.2022 ja 24.4.2023) hyväksytään.

Perustelut

Asemakaavalla 8798 mahdollistetaan Satakunnankadun ja Kortelahdenkadun kulmassa olevan nelikerroksisen asuintalon purkaminen ja korvaaminen noin neljä kertaa suuremmalla asuinkerrostalolla. Muutos koskee korttelin 39 kumpaakin tonttia sekä pientä osaa katualueutta Satakunnankadun ja Kortelahdenkadun kulmassa.

Asemakaavamuutos on ensimmäinen aluetta uudistava. Kaavamuutoksen lähtökohtina on keskustan strategisen osayleiskaavan Amurin voimakasta uudistamista koskevat merkinnät ja Amurin yleissuunnitelmassa esitetty rakentamisen tehokkuus.

Uudistuksessa on pyritty huomioimaan paikallisesti arvokkaaksi todetun asuinalueen arvoja. Alueen avaruutta ja vehreyttä on pyritty säilyttämään osoittamalla rakentamista vain korttelin kahdelle sivulle ja määäämällä

korttelin kulmaan alue istutettaville puille. Palautteen ja selvitysten perusteella rakentamista on rajoitettu korkeintaan 9-kerroksiseksi. Kortteliin mahtuu uusia asukkaita arviolta 150.

Asemakaavamuutokseen nro 8798 liittyvät maankäyttösopimukset (2 kpl) on hyväksytty asunto- ja kiinteistölautakunnan kokouksessa 13.12.2023, § 163 ja § 164. Asemakaavamuutoksen kohteena olevien tonttien 837-104-39-1 ja 837-104-39-2 pääkäyttötarkoitus oli asemakaavamuutoksen lähtötilanteessa asuinkäyttötarkoituksen mahdollistava asuinkerrostalojen korttelialue (AK), joten niitä koskevissa maankäyttösopimuksissa on sovellettu täydennysrakentamisen kannustimia.

Maankäyttösopimuksissa alueen maanomistajat osallistuvat yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin maksamalla maankäyttösopimuskorvauksia yhteensä 1 309 544 euroa. Täydennysrakentamisen kannustimien soveltaminen maankäyttösopimuksissa merkitsee maanomistajille rakentamisvelvoitetta 3 vuoden kuluessa asemakaavan lainvoimaistumisesta.

Asemakaavamuutokseen nro 8798 liittyvään sopimuskokonaisuuteen kuuluvat myös maanomistajien ja kaupungin välillä laaditut kaksi kauppakirjaa. Kaupunki luovuttaa maanomistajalle noin 52 m²:n suuruisen määräalan, joka on asemakaavamuutoksella muodostettavan uuden tontin muodostusosa. Maanomistaja puolestaan luovuttaa kaupungille noin 8 m²:n suuruisen alueen asemakaavan mukaista yleistä katualuetta.

Luovutuskirjoista on 4.12.2023 tehty kiinteistöjohtajan päätökset § 866 ja § 867.

Tiedoksi

hakija, Pirkanmaan ELY-keskus, viranomaislausunnon ehdotuksen nähtävilläoloaikana antaneet viranomaiset (3) ja muistuttajat (18), Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen, asemakaavaavustajat@tampere.fi

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Liitteet

- 1 Liite YLA 3.5.2023 Asemakaava
- 2 Liite YLA 3.5.2023 Asemakaavan selostus
- 3 Liite YLA 3.5.2023 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite YLA 3.5.2023 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Liikennemeluselvitys
- 2 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Viitesuunnitelma
- 3 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Viherkerroinlaskelma
- 4 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Pihasuunnitelma
- 5 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Kulttuurihistoriallisen arvon selvitys
- 6 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Hulevesisuunnitelma

-
- 7 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Amurin inventointiraportti
 - 8 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Viranomaislausunnot
 - 9 Oheismateriaali Kh 15.1.2024 Maankäyttösopimus Asunto Oy Matinhovi
 - 10 Oheismateriaali Kh 15.1.2024 Maankäyttösopimus As Oy Tampereen Satakunnankatu 40
 - 11 Oheismateriaali Kh 15.1.2024 Kauppakirja, As Oy Tampereen Satakunnankatu 40
 - 12 Oheismateriaali Kh 15.1.2024 Kauppakirja, Asunto Oy Matinhovi
-

Kaupunginvaltuusto, 29.01.2024, § 9

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Asemakaavaehdotus nro 8798 (päiväty 31.5.2021, tarkistettu 6.6.2022 ja 24.4.2023) hyväksytään.

Tiedoksi

hakija, Pirkanmaan ELY-keskus, viranomaislausunnon ehdotuksen nähtävilläoloaikana antaneet viranomaiset (3) ja muistuttajat (18), Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen, asemakaavaavustajat@tampere.fi

Liitteet

- 1 Liite YLA 3.5.2023 Asemakaava
- 2 Liite YLA 3.5.2023 Asemakaavan selostus
- 3 Liite YLA 3.5.2023 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite YLA 3.5.2023 Kaupungin vastine muistutuksiin ja lausuntoihin

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Liikennemeluselvitys
 - 2 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Viitesuunnitelma
 - 3 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Viherkerroinlaskelma
 - 4 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Pihasuunnitelma
 - 5 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Kulttuurihistoriallisen arvon selvitys
 - 6 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Hulevesisuunnitelma
 - 7 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Amurin inventointiraportti
 - 8 Oheismateriaali YLA 3.5.2023 Viranomaislausunnot
 - 9 Oheismateriaali Kh 15.1.2024 Maankäyttösopimus Asunto Oy Matinhovi
 - 10 Oheismateriaali Kh 15.1.2024 Maankäyttösopimus As Oy Tampereen Satakunnankatu 40
 - 11 Oheismateriaali Kh 15.1.2024 Kauppakirja, As Oy Tampereen Satakunnankatu 40
 - 12 Oheismateriaali Kh 15.1.2024 Kauppakirja, Asunto Oy Matinhovi
-

Kaupunginhallitus, 22.04.2024, § 173

Valmistelijat / lisätiedot:

Nurminen Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle annetaan liitteenä oleva lausunto.

Perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.1.2024 § 9 kaavan nro 8798, IV (Amuri) Kortelahdenkatu 14-16, täydennysrakentaminen. Päätöksestä jätettiin kuusi valituskirjelmää Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valituksissa on vaadittu kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamista.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on pyytänyt kaupungilta lausuntoa valitusten johdosta. Määräpäivä lausunnon antamiselle on 30.4.2024.

Kaavoitusarkkitehti Altti Moisalan ja juristi Patricia Nikon ehdotus Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle annettavaksi lausunnoksi on liitteenä. Ehdotuksen mukaan valitukset tulee hylätä. Kaupunginvaltuuston päätös kaavan hyväksymisestä ei ole ollut lainvastainen.

Hallintosäännön 15 §:n kohdan 26 mukaan kaupunginhallitus päättää lausunnon antamisesta valtuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen. Kaupunginhallitus yhtyy kaupunginvaltuuston päätöksen 29.1.2024 § 9 lopputulokseen. Kaupunginhallitus on toimivaltainen antamaan lausunnon valitusten johdosta.

Valituskirjelmät sisältävät henkilötietoja, minkä johdosta niitä ei julkaista kaupungin verkkosivuilla.

Tiedoksi

Altti Moisala, Patricia Nikko

Liitteet

1 Kh 22.4.2024 Ehdotus Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle annettavaksi lausunnoksi, asemakaava 8798

2 Kh 22.4.2024 Hämeenlinnan hallinto-oikeuden lausuntopyyntö
26.03.2024

Kaupunginhallitus, 20.10.2025, § 436

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 18.8.2025, 1511/2025 merkitään tiedoksi.

Perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.1.2024 § 9 asemakaavaehdotuksen nro 8798, IV (Amuri) Kortelahdenkatu 14-16, täydennysrakentaminen. Päätöksestä jätettiin kuusi valituskirjelmää Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valituksissa vaadittiin kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamista.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus antoi asiassa päätöksen 18.8.2025. Yksi valituksista peruttiin, joten valitusasian käsittely hallinto-oikeudessa raukesi. Hallinto-oikeus ei tutkinut Asunto Oy Amurinkatu 14-16:n ja Asunto Oy Niemikatu 7:n selityksissään valitusajan päättymisen jälkeen esittämiä uusia valitusperusteita, jotka koskivat strategisen yleiskaavan ohjausvaikutusta. Hallinto-oikeus hylkäsi Asunto Oy Niemikatu 7:n katselmuksen järjestämistä koskevan vaatimuksen. Muut valitukset hallinto-oikeus hylkäsi.

Korkeimmasta hallinto-oikeudesta saadun tiedon mukaan Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksestä ei ole valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden päätös on siten lainvoimainen.

Asemakaava on kuulutettu voimaan 10.10.2025.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös sisältää henkilötietoja, minkä johdosta sitä ei julkaista kaupungin verkkosivuilla.

Tiedoksi

Hanna Montonen, Altti Moisala, Patricia Nikko

Kaupunginvaltuusto, § 181, 10.11.2025

Kaupunginhallitus, § 340, 25.08.2025

Kaupunginhallitus, § 437, 20.10.2025

§ 181

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös Nurmi-Sorilan osayleiskaavan tarkistamista koskevassa asiassa

TRE:4052/10.02.03/2025

Kaupunginvaltuusto, 10.11.2025, § 181

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Projektiarkkitehti Juha Mäkelä, puh. 040 180 7109, etunimi.v.
makela@tampere.fi ja juristi Patricia Nikko puh. 0400 239 710, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 16.9.2025, 1780/2025 merkitään tiedoksi.

Tiedoksi

Pia Hastio, Juha Mäkelä, Patricia Nikko

Liitteet

1 Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 16.09.2025
(Verkkojulkisuus rajoitettu)

Kaupunginhallitus, 25.08.2025, § 340

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle annetaan liitteen mukainen lausunto Nurmi-Sorilan osayleiskaavan tarkistamista koskevan valituksen johdosta.

Perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.5.2025 § 63 Nurmi-Sorilan osayleiskaavan tarkistusta koskevan ehdotuksen. Päätöksestä on valitettu Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valituksessa on vaadittu hyväksytyn kaavan muuttamista toisen sisältöiseksi valituksesta tarkemmin ilmenevin tavoin.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on pyytänyt kaupungilta lausuntoa valituksen johdosta. Määräpäivä lausunnon antamiselle on 29.8.2025.

Tampereen kaupungin hallintosäännön (1.6.2025) 15.2 § 26. kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää selityksen, vastineen tai lausunnon antamisesta valtuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus yhtyy valtuuston päätökseen. Kaupunginhallitus yhtyy kaupunginvaltuuston päätöksen 19.5.2025 § 63 lopputulokseen. Kaupunginhallitus on toimivaltainen antamaan lausunnon valitusten johdosta.

Ehdotus Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle annettavaksi lausunnoksi on liitteenä. Ehdotuksen mukaan valitus tulee hylätä. Kaupunginvaltuuston päätös ei ole ollut lainvastainen.

Liitteet sisältävät henkilötietoja, minkä johdosta niiden verkkojulkisuutta on rajoitettu.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Pia Hastio, Juha Mäkelä, Virpi Ekholm, Ari Kilpi, Patricia Nikko

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Kaupunginhallitus, 20.10.2025, § 437

Valmistelijat / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 16.9.2025, 1780/2025 merkitään tiedoksi.

Perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.5.2025 § 63 Nurmi-Sorilan osayleiskaavan tarkistusta koskevan ehdotuksen. Päätöksestä valitettiin Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valituksessa vaadittiin hyväksytyn kaavan muuttamista toisen sisältöiseksi valituksesta tarkemmin ilmenevin tavoin.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus antoi asiassa päätöksen 16.9.2025. Asian käsittely hallinto-oikeudessa raukesi, koska valittaja peruutti valituksensa. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 106 §:n mukaan hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla

Kaava on kuulutettu voimaan 9.10.2025.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös sisältää henkilötietoja, minkä johdosta sitä ei julkaista kaupungin verkkosivuilla.

Tiedoksi

Pia Hastio, Juha Mäkelä, Patricia Nikko

Kaupunginvaltuusto, § 182, 10.11.2025
Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 100, 07.10.2025
Kaupunginhallitus, § 438, 20.10.2025

§ 182

Valtuustoaloite toimenpiteisiin ryhtymiseksi perusopetuksessa poikien koulusta putoamisen ehkäisemiseksi ja jatko-opintomahdollisuuksien edistämiseksi – Marika Puolimatka ym.

TRE:1729/12.00.01/2025

Kaupunginvaltuusto, 10.11.2025, § 182

Valmistelijat / lisätiedot:
Savisaari Lauri

Valmistelijan yhteystiedot

Opetusjohtaja Ulla Ojalampi, puh. 040 428 3044, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätösehdotus

Marika Puolimatkan ym. valtuustoaloite ja siihen annettu kasvatus- ja opetuslautakunnan lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Marika Puolimatka, Ulla Ojalampi, Kristiina Järvelä

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 07.10.2025, § 100

Valmistelijat / lisätiedot:
Järvelä Kristiina

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Savisaari Lauri, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Marika Puolimatkan ym. valtuustoaloite ja siihen annettu kasvatus- ja opetuslautakunnan lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Valtuutettu Marika Puolimatka esittää 17.3.2025 yhdessä muiden valtuutettujen kanssa jättämässään aloitteessa, että kaupungissa laaditaan suunnitelma poikien koulumotivaation ja viihtyvyyden vahvistamiseksi sekä koulupudokkuuden ehkäisemiseksi.

Aloitteessa on tuotu esiin huoli siitä, että pojat jäävät usein tyttöjä heikommalle tasolle sekä oppimistuloksissa että koulumotivaation säilyttämisessä. Kansainväliset tutkimukset, kuten PISA, vahvistavat saman ilmiön: erityisesti lukutaidossa ja kirjallisessa ilmaisussa pojat suoriutuvat keskimäärin tyttöjä heikommin. Tämä näkyy paitsi arvosanoissa myös jatko-opintoihin siirtymisessä, sillä pojilla on useammin vaikeuksia löytää paikkansa toisella asteella ja myöhemmin työelämässä. Kun tähän yhdistyy se, että pojat lukevat vapaa-ajallaan selvästi vähemmän kuin tytöt, jää heidän kielellinen pääomansa kapeammaksi, mikä edelleen lisää eroja oppimistuloksissa.

Lisäksi aloitteessa esitetään seuraavat keskeiset toimenpide-ehdotukset:

Kaupungin tulee tunnistaa poikien koulumenestyksen ja hyvinvoinnin haasteet sekä kehittää aktiivisesti niihin ratkaisuja. Tavoitteena on, etteivät sukupuolten väliset erot muodostu esteeksi yksilön kehitykselle.

Kaupunki laatii suunnitelman poikien kouluhyvinvoinnin, motivaation ja koulumenestyksen vahvistamiseksi sekä kehitetään toimia, joilla voidaan vähentää poikien koulupudokkuutta ja tukea heidän pysymistään opinnoissa.

Kaupungin opetus- ja kasvatustyöhön suositellaan opetussuunnitelmien huolellista arviointia, jotta sukupuolten erot oppimisessa huomioidaan paremmin ja tarvittavat muutokset toteutetaan.

Aloitteessa korostetaan tarvetta panostaa erityisesti poikien lukutaidon ja kirjallisen ilmaisun vahvistamiseen.

Lisäksi tulee selvittää, millaisia konkreettisia toimenpiteitä perusopetuksessa tarvitaan, jotta poikien erityistarpeet voidaan ottaa paremmin huomioon ja taata kaikille tasavertaiset mahdollisuudet koulussa ja elämässä menestymiseen.

Kaupunki tunnistaa nämä haasteet ja on ryhtynyt toimiin niiden ratkaisemiseksi. Koulupudokkuuden ehkäisy ei kuitenkaan ole yksittäinen toimenpide, vaan se rakentuu useista osatekijöistä: pedagogisesta tuesta, opiskeluhuollon palveluista ja kodin kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Kun nämä yhdistetään systemaattisesti, voidaan turvata jokaisen oppilaan eteneminen opinnoissaan hänen omien edellytystensä mukaisesti.

Poikien oppimistulosten lasku sekä mahdolliset erot tyttöihin verrattuna on tunnistettu ja konkreettisiin toimiin tilanteen korjaamiseksi on jo ryhdytty. Perusopetuksessa on jo käytössä monipuolisia toimenpiteitä, joilla tuetaan niin poikien kuin tyttöjenkin koulumenestystä, lukutaitoa, kielellistä osaamista ja hyvinvointia. Toimenpiteet perustuvat kaupunkitason strategioihin, opetussuunnitelmiin ja arjen käytäntöihin.

Lukutaidon ja kielellinen osaaminen

Koska pojat ovat yliedustettuina niiden joukossa, jotka jäävät alle lukutaitorajan, perusopetuksessa kohdennetaan erityisiä toimia lukemisen ja kirjoittamisen vahvistamiseen. Vuosittain toteutettavat Lukuseula-arvioinnit mahdollistavat sen, että oppimisvaikeudet voidaan tunnistaa varhain ja tuki kohdentaa sinne, missä sitä eniten tarvitaan. Tulokset osoittavat, että ero poikien ja tyttöjen välillä kasvaa yläluokille siirryttäessä, minkä vuoksi 7.–9. luokilla painotetaan erityisesti kohdennettua tukea.

Työtä ei kuitenkaan tehdä vain kouluissa, sillä myös kirjastoilla on merkittävä rooli lukukulttuurin vahvistamisessa. Kirjavinkkausten, lukudiplomien ja lukusparrausten avulla pyritään herättämään kiinnostusta lukemiseen ja tarjoamaan oppilaille myönteisiä kokemuksia kirjallisuuden parissa. Lisäksi Lukeva koulu -ohjelma tuo lukemisen näkyväksi osaksi koulun arkea, jolloin oppilaat voivat kokea lukemisen yhteisölliseksi ja merkitykselliseksi.

Miespuolisten aikuisten merkitys ja henkilöstön moninaisuus

Tutkimusten mukaan sillä, että kouluissa on riittävästi miesopettajia ja -ohjaajia, voi olla positiivinen vaikutus poikien koulumyönteisyyteen ja sitoutumiseen. Vaikka sukupuoli ei sinällään ratkaise opettajan ammattitaitoa, miespuoliset aikuiset tarjoavat kuitenkin erilaisia samaistumispintoja. Kaupunki onkin sisällyttänyt tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaansa tavoitteen lisätä miespuolisten opetus- ja ohjaushenkilöiden määrää, vaikka tiedossa on, että kyseessä on laaja-alainen haaste, johon vaikuttavat myös koulutusalan houkuttelevuus ja yhteiskunnalliset asenteet.

Kouluvalmentajatoiminnassa miespuolisilla aikuisilla on jo nyt tärkeä rooli, sillä heidän läsnäolonsa tukee erityisesti niitä oppilaita, jotka hyötyvät käytännönläheisistä ja toiminnallisista oppimismuodoista. Samalla se viestii oppilaille, että koulussa on monenlaisia tapoja olla ja toimia.

Harrastustoiminnan laajentaminen ja poikien kiinnostuksen kohteet

Koska koulumotivaatioon vaikuttavat vahvasti myös koulun ulkopuoliset kokemukset, kaupunki on panostanut Lupa liikkua ja Lupa harrastustoimintaan, joka järjestetään maksuttomasti ja säännöllisesti. Toiminta suunnitellaan oppilaiden toiveiden pohjalta, ja erityisesti pojille on tarjottu liikunnallisia ja toiminnallisia vaihtoehtoja. Harrastukset eivät ainoastaan lisää hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä, vaan ne myös tukevat oppilaiden kiinnittymistä kouluun.

Osallisuuden vahvistamiseksi kouluissa on otettu käyttöön menetelmiä, joissa korostuvat yhteisöllisyys ja toiminnallisuus. Ryhmäpelit, projektityöskentely ja ulkoliikunta tarjoavat mahdollisuuden onnistumisen kokemuksiin myös luokahuoneen ulkopuolella. Kun tähän yhdistyy kouluvalmentajien tuki ja matalan kynnyksen keskusteluapu, voidaan ehkäistä syrjäytymistä jo varhaisessa vaiheessa.

Toiminnalliset opetusmenetelmät ja työelämäyhteys

Poikien koulupudokkuuden ehkäisyssä on tärkeää mahdollistaa riittävä liikkuminen ja energian purkaminen koulupäivän aikana esimerkiksi

pitkien välituntien, aktiivisen välituntitoiminnan ja liikunnallisten taukojen avulla. Koulupäivän rakenteessa ja opetusmenetelmissä tulee korostaa toiminnallisuutta ja tekemällä oppimista, jotta jokainen oppilas voi löytää omat vahvuutensa.

Kaikki oppilaat eivät motivoidu samalla tavalla, ja siksi kaupungissa on haluttu vahvistaa opetusmenetelmiä, jotka yhdistävät teorian ja käytännön. Joustavan perusopetuksen (JOPO) rinnalle otetaan käyttöön työelämäpainotteinen perusopetus (TEPPO), jossa oppilaat pääsevät suorittamaan useamman viikon mittaisia työelämäjaksoja. Tämä mahdollistaa oppimisen myös tekemisen kautta ja tarjoaa erityisesti niille pojille, joiden vahvuudet eivät aina tule esiin perinteisissä oppimistilanteissa, keinon kokea koulunkäynti mielekkääksi.

Sosiaaliset taidot ja hyvinvointi

Koulumenestys ei rakennu pelkästään tiedollisista taidoista, vaan myös tunne- ja vuorovaikutustaidoilla on suuri merkitys. Perusopetuksen opetussuunnitelmassa nämä taidot on kirjattu keskeiseksi osaksi koulun toimintakulttuuria, ja niitä harjoitellaan sekä oppitunneilla että arjen tilanteissa. Poikien kohdalla korostuu usein erityisesti tunnetaitojen vahvistaminen ja rohkeus vuorovaikutukseen, mikä tukee heidän kykyään toimia ryhmässä ja rakentaa myönteisiä vertaissuhteita. Lisäksi poikien osallisuutta ja ääntä tulee vahvistaa kouluyhteisössä, jotta heidän tarpeensa ja näkemyksensä huomioidaan koulun kehittämisessä ja arjen käytännöissä.

Ohjauspalvelujen kehittäminen

Opetussuunnitelmassa korostetaan oppilaiden tukemista jatko-opintojen suunnittelussa, ja ohjauspalveluissa kiinnitetään erityistä huomiota poikien haasteisiin. Tehostettu oppilaanohjaus auttaa yksilöllisesti löytämään omat vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet, tukien myönteistä minäkuvaa.

Toiselle asteelle siirtymistä tuetaan tiiviillä yhteistyöllä oppilaitosten kanssa, muun muassa yhteisillä vanhempainilloilla ja tutustumismahdollisuuksilla. Jokainen nuori voi tutustua sekä lukioon että ammatilliseen koulutukseen koulupäivän aikana. Tiedonsiirto ja tuen jatkumo nivelvaiheessa varmistetaan yhteisillä käytännöillä ja yhteistyöllä, jotta siirtymä toiselle asteelle sujuu mahdollisimman hyvin.

Jatkotoimet

Jotta poikien koulupudokkuutta voidaan aidosti ehkäistä, kaupunki jatkaa toimenpiteiden kehittämistä ja niiden vaikuttavuuden arviointia. Erityistä huomiota kiinnitetään lukutaitotyön vahvistamiseen, toiminnallisten opetusmenetelmien lisäämiseen sekä miesmallien määrän kasvattamiseen kouluissa. Samalla tiivistetään yhteistyötä kodin ja nuorisopalveluiden kanssa, sillä koulun ulkopuoliset tekijät vaikuttavat merkittävästi oppilaiden hyvinvointiin ja motivaatioon.

Kokonaisuutena tavoitteena on varmistaa, että sukupuolten väliset erot oppimistuloksissa eivät muodostu esteeksi lapsen tai nuoren kehitykselle ja jatko-opinnoille. Jokaisella oppilaalla on oikeus tulla kohdatuksi, saada tukea ajoissa ja löytää oma polkunsu kohti tulevaisuutta.

Tiedoksi
Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Kaupunginhallitus, 20.10.2025, § 438

Valmistelijat / lisätiedot:
Savisaari Lauri

Päätös
Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli
Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Marika Puolimatkan ym. valtuustoaloite ja siihen annettu kasvatus- ja opetuslautakunnan lausunto merkitään tiedoksi. Aloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi
Marika Puolimatka, Ulla Ojalammi, Kristiina Järvelä

Liitteet

1 Valtuustoaloite

§ 183

Kokouksessa jätetyt valtuustoaloitteet

TRE:175/00.01.03/2025

Perustelut

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä, valtuutetulla ja valtuutetun sijaan saapuneella varavaltuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloitteen jättämisestä tulee ilmoittaa sähköisesti sihteeristölle sähköpostiosoitteella valtuuston. sihteeristo@tampere.fi ennen kokouksen alkamista.

§ 184
Kokousraportit

TRE:174/00.02.01/2025

Päätösehdotus

Kokousraportit otetaan pöytäkirjaan liitteeksi.